సత్యప్రచార గ్రంథమాల తృతీయ కుసుమము

శాంతికళ్యాణము

(వివాహ ప్రయోగము)

గ్రంథకర్త :

పండిత. డా॥ వేదాంతం అనంతపద్మనాభాచార్యులు

నిజాంపేట - మంచిలీవల్లం

ప్రచురణకర్తలు :

కె. కె. గుడిపూడి రంగాచార్యులుగారి కుమారులు

వెలుగుమిల్లి

ప్రచురణ :

సత్యప్రచార గ్రంథమాల

కుమ్మమూరు - కృష్ణాజిల్లా

1994

సత్యప్రచార గ్రంథమాలయందు ముద్రించిన గ్రంథములు

A కుసుమములు

		రు. పై.
1.	శ్రీ వైఖానస సంధ్యావందన వివరణము	20-00
2.	వివరణోక్త త్రికాల సంధ్యావందనం మరియు ఆహ్నిక ప్రశ్నపత్రములు	5-00
3.	శాంతి కళ్యాణము	10-00
4.	నామకరణ వివరణము	3-00
5.	అన్నప్రాశ వివరణ (ప్రపసాగమన పిండవర్ధన వివరణ సహితం)	8-00
6.	చౌల వివరణము (అక్షరాభ్యాస వివరణ సహితం)	10-00
7.	ఉపనయన వివరణము	15-00

B అనుబంధములు

1.	శ్రావణ పూర్ణిమ వైశిష్ట్యము	2-00
2.	ఆషాఢమాసం అసలు రహస్యం (ఏడు సూతక నిర్ణయ సహితం)	3-00
3.	బ్రహ్మచారి ఆశౌచ నిర్ణయం	5-00
4.	వైఖానస కల్ప సూత్రవైశిష్ట్యము	5-00
5.	ఊర్ధ్వపుండ్ర వివరణము	6-00

సత్యప్రచార గ్రంథమాల తృతీయ కుసుమము

శాంతికళ్యాణము

(దేవీ వివాహ ప్రయోగము)

గ్రథకర్త :

పండిత. డా॥ వేదాంతం అనంతపద్మనాభాచార్యః

నిజాంపేట - మచిలీపట్నం

ద్రవ్యదాతలు :

1] శ్రీమాన్ గుడిపూడి వరసింహాచార్యులుగారు

2] [,,] G. గోపాలకృష్ణమాచార్యులుగారు

3] [,,] G. వేంకటాచార్యులుగారు

4] [,,] G. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు

ప్రచురణ :

సత్యప్రచార గ్రంథమాల

కుమ్మమూరు - కృష్ణాజిల్లా

1994

ప్రథమ ముద్రణ :- 1987
ప్రతులు - ఫాల్గుణ పూర్ణిమ.

ద్వితీయ ముద్రణ :- 1994
శ్రావణ - శ్రావణ - పూర్ణిమ

వెల : రు. 10-00

ప్రాప్తిస్థానాలు - ప్రచారకులు :

1) తిరుమల శ్రీవైఖానస దివ్య సిద్ధాంత విజ్ఞానసభవారుపూర్వ
శ్రీమాన్ వేదాంతం శ్రీరామాచార్యులుగారు (గుడివాడ)

2) అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులుగారు
రెడ్డిపాలెం - కృష్ణాజిల్లా

గ్రంథ ప్రాప్తిస్థానం :

P. R. K. ఆచార్యులు (టీచరు)
ఉప్మ్యూరు - గరికపర్రు పోష్టు
(వయా) పుయ్యూరు-521 165
కృష్ణాజిల్లా - A. P.

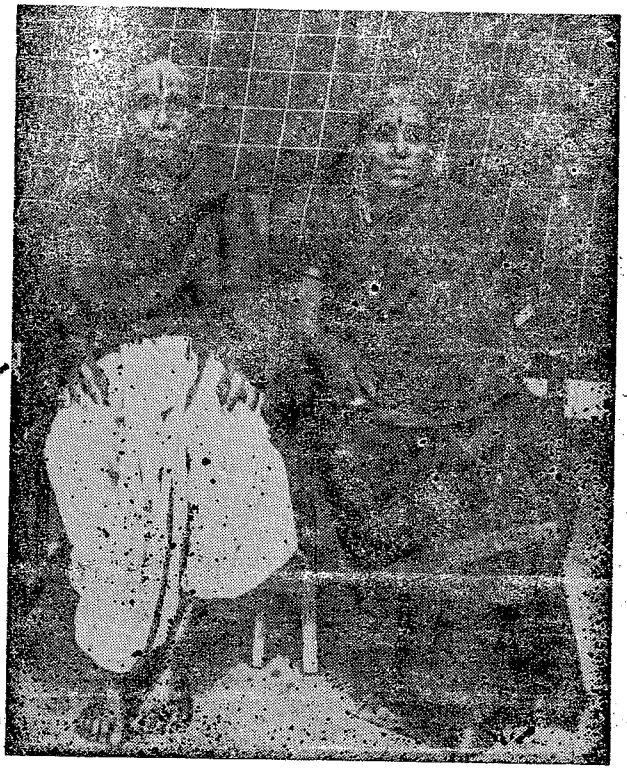

ఆగమజ్ఞాన నిధి, తత్త్వాగ్ర్యఖని, బహుపురాణజ్ఞ,
వాస్తుశాస్త్ర పయోనిధి, పండిత, శ్రీమాన్
గుడిపూడి రంగాచార్యులుగారు వీరి సతీమణి కృష్ణవేణమ్మ
వెణుతురుమిల్లి
గుడ్లవల్లేరు మండలం, కృష్ణాజిల్లా

గ్రంథమాల మహారాజ పోషకులు :

కీ. శే. గుడిపూడి రంగాచార్యులుగారి

జీవిత సంగ్రహము

వీరు వెలుతురుమిల్లి గ్రామములో శ్రీ వరసింహాచార్యులు, మహాలక్ష్మమ్మ దంపతులకు క్రీ. శ. 1888 లో వైఖానస కులమునందు అత్రేయస గోత్రమున జన్మించిరి. వైఖాన స్వాగమమున. వాస్తు, జ్యోతిష, ముహూర్త, పురాణ పఠనల యందు వీరికిగల ప్రజ్ఞను గుర్తించి ది 17-3-1973 వ జేవాదాయ పాలకవర్గము వీరిని ఘనముగా సన్మానించిరి. వీరు సాంఘిక సంస్కర్తగా, నిరాడంబర జీవిగా శ్రీ కోదండ రామస్వామివారి సేవకు జీవితము ను అంకితముచేసి ది 13-3-1979లో పరమపద ప్రాప్తినొందిరి. వీరి సతీమణి కృష్ణవేణమ్మ. వీరికి ఐలుగురు కుమార్లు,ముగ్గురు కుమార్తెలు కలరు.

1] వరసింహాచార్యులు 2] గోపాలకృష్ణమాచార్యులు
3] వెంకటాచార్యులు 4] శ్రీనివాసాచార్యులు
1] లక్ష్మీతులశమ్మ 2] ప్రభావతమ్మ 3] ధనలక్ష్మి.

కుమార్తె :

1. జి నరసింహాచార్యులు - లక్ష్మీతులశమ్మ
(వెలుతురుమిల్లి)

2 జి. గోపాలకృష్ణమూచార్యులు - చంద్రావతి
(కంకిపాడు)

3. జి, వెంకటాచార్యులు - కమలకుమారి
(గుడివాడ)

4. జి శ్రీనివాసాచార్యులు - సీతామహాలక్ష్మి
(వెలుతురుమిల్లి)

కుమారులు :

1. దీవి లక్ష్మీతులశమ్మ - సుధవాచార్యులు
(నాగాయలంక)

2. రొంపిచర్ల ప్రభావతమ్మ - దేశికాచార్యులు
(విన్నకోట)

3, సుదర్శనం ధవలక్ష్మి - గోపాలాచార్యులు
(తణుకు)

శ్రీ గుడిపూడి రంగాచార్యులుగారి కుటుంబ సభ్యులు

విజ్ఞప్తి

శ్రీ దేవ దేవుల వైవాహికోత్సవము "శాంతి కళ్యాణము" అను పేరున వాడుట ఆచారమైనది. దీనిని నూతన ఆలయ ప్రతిష్టానంతరము శిలాబేరములతోపాటు ఉత్సవాది లోహ బేరములకున్ను, ఆలయము పాతదైననూ బేరములు నూతనము లైనప్పుడును. తప్పక చేయవలెను. (మరీచి విమానార్చన కల్పం 40వ పటలము) ఇక బ్రహ్మోత్సవము లందు ఉత్సవ మధ్య దినమందు అనగా త్రయాహ్నిక ఉత్సవములలో రెండవ రోజు, పంచాహ్నిక ఉత్సవములో 3వ రోజు, సప్తాహ్నిక ఉత్సవములో 4వ రోజు, నవాహ్నిక ఉత్సవములో 5వ రోజు రాత్రి యందు ఉత్సవ సంబంధమైన బలిహరణ, ఊరేగింపులు జరిపిన తర్వాత ఈ కళ్యాణమును వైభవోపేతముగా చేయుట ఆచారముగా జరుగుచున్నది. శ్రీరామ నవమి రోజున సర్వప్రదేశములందును సర్వజనులు మధ్యాహ్న కాలమునందే జరుపుకొనుట ఆచార ప్రసిద్ధముగా వున్నది. కావున ఈ గ్రంథము సర్వజనోపయోగమగుటను గ్రహించి శ్రీమాన్ వేదాంతం శ్రీ రామాచార్యులు గారు (గుడివాడ) బెంగుళూరు వారు, వారలు ఉదార స్వభావులైన శ్రీమాన్ గుడిపూడి నరసింహాచార్యులు, గోపాల కృష్ణమాచార్యులు, వెంకటాచార్యులు, శ్రీనివాసాచార్యులను వారలను ప్రోత్సహింపగా వారు దీనియందలి ప్రాముఖ్యమును తెలుసుకొని వారిపితరులు శ్రీమాన్ గుడిపూడి రంగాచార్యులు గారి జ్ఞాపకార్థముగా విరాళమొసంగిరి. వారి ఆశయము ఈ గ్రంధావశ్యకతయున్న వారందరికి శీఘ్రముగా అందించుటయే. శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణుడు వీరిని సదా అష్ట ఐశ్వర్యములతో తులతూగునట్లు చేయ శ్రీస్వామిని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఈ ప్రక్రియ అక్షతారోపణములతో ముగియుచున్నందున దీనినే "అక్షతారోపణము" అని గుర్తించుటయు ఆర్షములందు కలదు. ఈ క్రతువును విత్తానుసారముగా ప్రతి సంవత్సరము, ప్రతి మాసము, ప్రతి పక్షము, ప్రతి రోజు కూడా చేయవచ్చునని చెప్పిరి. ఈ శాస్త్ర నిర్ణయమునుఅనుసరించియే తిరుమలాది క్షేత్రములందు నైతము యజమానుల అభీష్టముననుసరించి నిత్యమును జరిపించుచునే వున్నారు. ఈ క్రియకు ముందుగా స్వామి వారిని అమ్మవార్లను వేరు వేరుగా వాహనారూఢులను చేసి వేరు వేరు మార్గముల ఇరువురకు ఉత్సవములు జరుపుకొనుచు ఒక స్థలమునందు ఇరువురను ఎదురుపరచి ఇరుపక్షముల వారు, దేవీదేవులకు గల భక్తవాత్సల్య, అభయప్రదాన ఔదార్య, ఆర్తినిర్వాపణ, అఘ శోషణ, ఉత్తమ పదప్రాప్తి మొదలగు గుణగణములను భక్తులకు తెలియు నట్లుగా సంభాషణారూపమున వెల్లడిచేయుచు వివాహ నిర్ణయము చేసి నట్లుగా సంభాషించుట కూడా జరుపుకొనుచున్నారు ఈ క్రియను "ఎదుర్కోలు" అని పిలుచుదురు. ఎదుర్కోలు సంవాదమును గ్రంథ రూపమున ఇంతకు ముందుగనే వెలువరించుటయు జరిగినది. దీనిని బట్టి ఆసక్తి గలవారు ఆచరించవచ్చును. పుణ్యాహాంతమున బ్రహ్మోద్యష్ట దిక్పాలకపూజ పుష్పాంకురారోపణం అను పేరిట చేయుట పెద్దల నుండియు అనూచానముగా నున్నందున ఇందు పొందుపరచి యున్నాము "గ్రహాయత్తా లోకయాత్రా అనియు, గ్రహపూజాం పురస్కృత్య సర్వ కర్మ సమారభే దితి విజ్ఞాయతే" అనియు సూత్రకారులు వచించినందు వలన గ్రహ పూజ లఘువుగా ఇందులో చేర్చుటమైనది. ఈ భాగము లన్నియు పూర్వము ముద్రించి యున్నప్పటికి వేరు వేరు గ్రంథములందుం డుటచే ప్రత్యేకముగా కళ్యాణ క్రియ చదువుకొను వారికి అసౌకర్యముగా నున్నందున ఒకేచోట గ్రంథనం చేసియున్నాము.

దేవ దేవీ వివాహమునందు అక్షతారోపణ అనంతరము ప్రధాన ప్రవేశ లాజహోమములు, సప్తపదాంతము చేయవలయునని భృగుమహర్షి యజ్ఞాధికార గ్రంథమున 30వ అధ్యాయమునను, మరీచి సంహితయందు 40వ పటలమునందును స్పష్టముగా చెప్పయున్నారు. కావున శ్రద్ధాసక్తులు కలిగియున్న వారు అవకాశమున్నంత వరకు తప్పకచేసి సత్ఫలితములు పొందగలరు. ఆ విధానము తెలుసుకొనవలయును కాన ఆ అధికార శ్లోకములను ఇందు పొందపరచుచున్నాము. పాణిగ్రహణం ప్రధాన హోమ మందుండుట వలన హోమము చేసిననేగాని పాణిగ్రహణం పూర్తి కాదు. మరియు "సఖ్యం సా ప్రపదీన ముచ్యతే" అనుట వలన సప్తపదాంతం చేసినగాని వధూవరుల సఖ్యము పూర్తికాదు. కావున ఈ రెండును హోమాన్తం చేసినగాని సిద్ధించవు (యజ్ఞా, అధ్యాయము 30) పాణిగ్రహణ మార్గంచ ప్రవక్ష్యామి హరేర్ముఖాః। సాయ మర్చ్చవ సానేతు దేవ్యాసమ్యక్ర్పణయ్యేచ॥ విప్రశ్చేద్యజమాన స్తద్దేవ్యాచాత్మ గృహే తధా। సమానీయ సుసంస్థాప్య పూజయేద్గురు ణాత్రవై। ఇత్యారభ్య। తద్వ్యాహానస సూత్రోక్తం మధుపర్కంచ దాపయేత్। జల ప్రదాన మారభ్య యావత్ ధ్రువ దర్శనం। సూత్రోక్త విధినాతావ త్కారయేత్ విశ్వతః క్రియాః. తద్విష్ణోః స్థాపనాగ్నించ. (ప్రతిష్టా కాలము నుండి ధార్యముగా నున్న అగ్ని) సమాధాయచ మన్త్రిః। .... ధ్రువ సలదర్శ నాన్తాంచ క్రియా మత్ర సమాప్యేచ" అని చెప్పుచూ "క్షిరేణ పాదౌప్రక్షాళ్య కుసుమాంజలి మృత్సృజేత్" అని యుండుటవల్ల పాదప్రక్షాళనం పాలతో కూడా చేయవచ్చును.

ఫలం=వివాహ మహోత్సవ మేవం తత్కృతం యేన సలక్షణం।
తస్యజన్మకృత పాపం తత్ క్షణా దేవనస్యతి.

(మరీచి. పటలం 40) "శ్రీ వైఖానస సూత్రోక్త విధినా వివాహం కారయేత్" అనియున్నది కావున శ్రీ స్వామి వారినొక్కరిని కళ్యాణ

మంటపమునందు వేంచేపుచేసి (స్థాపించి) మధుపర్క పూజాంత క్రియలను చేసి తెర వస్త్రమును అడ్డుగాపట్టి అమ్మవార్లను స్వామికెదురుగా స్థాపించి, తర్వాత కార్యక్రమము పూర్తిగావించ వలయుననే కాని ముగ్గురను (రామకళ్యాణములో ఇరువురను) ఒకే పీఠము పైనుంచి ప్రజలకు స్వామికి మధ్య తెరనుంచరాదు.

ప్రవర విషయములో ప్రాదుర్భావ (రామకృష్ణాది) అవతారములలో వారి తండ్రి తాతల ప్రవరలను చెప్పవలయును. మిగిలిన ఆవిర్భావ (నారసింహ, విష్ణు, వెంకటేశాది) అవతారములలో స్వామికి భారద్వాజ గోత్రమును అమ్మవార్లకు భార్గవ, కాశ్యప గోత్రములను చెప్పవలయును. (మరీచి) గురువుగారి గోత్రము దేవునకు, యజమానుని గోత్రము అమ్మవార్లకు నిర్ణయించవలయునని యజ్ఞాధికారములో చెప్పబడియున్నది. కన్యాదానము చేసిన తర్వాత అమ్మవార్లను స్వామి వారి కిరువైపులా స్థాపించి, వస్త్రమాల్యాభరణములను సమర్పించవలయును. వివాహ మంత్రములను, లాజహోమమును, అగ్నిప్రదక్షిణమును అమ్మవార్ల ఎదుట ఆచార్యుడు మాత్రమే చేయవలెను. పాణిగ్రహణ మంత్రముల నుచ్చరించుచూ దర్భలచే దేవ దేవుల యొక్క చేతులను తాకవలయును. రాతిని త్రొక్కించు సమయమున అమ్మవార్ల కుడి కాలి బొటన వ్రేలిని రాతికి తాకించవలెను. సప్తపదముల సమయమున స్వామికి ఎదురుగా వస్త్రమును, దర్భలను పరిచి క్రమముగా స్పృశింప చేయవలయును. అష్ట తారోపణ సమయమున ఆయా మంత్రములచే దేవదేవుల యొక్క పాదములందు, పాదుకల (శతారి) యందు మాత్రమే వుంచవలయును. ధృవ దర్శనాదులు లేవు. ఇరువురు దేవీలకు ఒకే మారు కళ్యాణం చేసిన ఒకే అగ్నిహోత్రంనందు హోమం చేయవచ్చును. ఈ ప్రకారం విష్ణువునకు కళ్యాణల జరిపిన యెడల సర్వ సంపదల సమృద్ధియు, పుత్రపౌత్రాభివృద్ధియు, స్త్రీలకు మాంగళ్యాభివృద్ధియు, కలుగుటయేకాక యజమాను

నకు యిష్టకామ్యార్థములు సిద్ధించుటలో సందియములేదని మహర్షులు వచించిరి. గాన ప్రతి భక్తుడు, ప్రతి ఆలయ యజమానియు వారి వారి ఆలయములందు విష్ణు పంచక దినములందు అనగా ప్రతినెల యందలి శ్రవణ నక్షత్రము, శుక్ల కృష్ణ పక్ష ద్వాదశిలు, పూర్ణిమా అమావాస్యల యందును అట్లే శ్రీ పంచక దినములనబడు ఉత్తరానక్షత్రము శుక్లకృష్ణ పంచమీ తిథులు, పూర్ణిమా, అమావాస్యల యందును, దేవాలయ ప్రతిష్ఠా దినము నందును, వారి వారి జన్మదినములందును, దేవతల జయంతుల యందును, సంక్రాన్తి దినము మొదలైన పుణ్యదినములందును, ఇంకనూ శ్రద్ధ, భక్తి కలిగినప్పుడును, ఐశ్వర్యము కలిగినప్పుడు, ఆపదలు తీరినప్పుడున్నూ శ్రీ స్వామికి వైవాహికోత్సవము జరిపి ఆనందపరచి శ్రీ స్వామి యొక్క అనుగ్రహమునకు పాత్రులగుదురని భక్తజనులకు విన్నవించుచున్నాను. ఇచట కొందరు వ్యక్తులు చిన్న అనుమానమును వ్యక్తపరుస్తున్నారు. అది ఏమనగా ప్రతి వ్యక్తికి వైవాహిక మొక్క సారియేగాని మరల జరుగకూడదు గదా? అని. సమాధానము ఏమనగా అది మానవుల విషయము. ఇది దేవుని విషయము. అయితే వైవాహిక మేల చేయవలయును? ప్రతివారికి కూడా అత్యంత ప్రియమైన రుచులు, కార్యములు, క్రియలు చాలా వుండవచ్చును. అన్నిటను ప్రియతమమైన కార్యము వివాహము ఒక్కటియే. దేవునికి అష్టోత్తర, సహస్ర, నియుత (లక్ష) నామార్చనలు చేయుటయందు గల అభిప్రాయము ఏమన, నామము అనగా పేరు. ఆ పేరునందు శ్రీ స్వామికి గల వైభవములు, ఆయన గుణములు, ఆయన చేసిన మనమైన కార్యములు, వర్ణనలు మొదలైనవి గలవు. లౌకికులు మానవుని పొగడి వారి వలన కార్యానుకూలమైన లాభములు పొందుట మనము చూచుచునే యున్నాము గదా! అట్టి యెడ పరమాత్మను వంద, వేయి, లక్ష పర్యాయములుగా పొగడిన ఆయన తృప్తి పొందినవాడై మనల కోర్కెల తీర్చుట మనకందరకు మొక్కబడి రూపములో అలవాటులో వున్న విషయమే అయివున్నది. అట్టితరి ప్రియతమమైన వైవాహికోత్సవమును ఆచరించిన స్వామి ముగ్ధుడై మన

కోర్కెలు తీర్చుటలో సందియము లేదు. స్వామికి నిత్యకళ్యాణములు చేయు తిరుమల వగైరా క్షేత్రములు నేటికి చాలగా యున్నవి. ఇంకను చాలా క్షేత్రములందు నూతనముగా ఆరంభించుచున్నారు. అన్ని సంస్కారముల యందును వైవాహిక మొక్కటియే ప్రతి జీవికి ఆనంద మధురానుభూతుల కలిగించు కార్యమగుట వలన స్వామికి నిత్యము వైవాహిక మంగళోత్సవములు ఆచరించుట యందు మహర్షులు వెలి బుచ్చిన ముఖ్యోద్దేశము.

1987లో ప్రథమ ముద్రణ అయిన వేయి ప్రతులనందు కొని మరల ద్వితీయ ముద్రణకు ప్రోత్సాహపరచిన సంస్థీయులు, అభిమానుల శ్రద్ధాభక్తుల వలన ఈ గ్రంథ ప్రాశస్త్యము వెలువడినది. అందువలన ఇంకనూ అత్యవసరమైన విషయములు చేర్చి, శ్రీ హనుమత్ప్రీవర, హనుమన్మంగళాష్టకములతో సహా మీ కరదీపికగా చేయనెంచి వాటిని చేర్చుట జరిగినది. పాఠకులు ఇందు తప్పులేమైననూ దొరలి వున్న క్షమించి తెలిపిన మలి ముద్రణమున సరిచేయగలమని విన్నవించు చున్నాను.

ఈ గ్రంథమాల నూతన కుసుమముల సంధానపరచుకుంటూ వెనుక లోటు జరుగుచున్న (వాడిన కుసుమముల) కుసుమముల మరల చేర్చుకుంటూ వున్నదంటే అది సత్కృల, అభిమానుల ఆదరణయే కారణము. బంగారు కుసుమములకు నిర్మాలనిత్వము లేదు గదా ! వాటినే మరల ప్రక్షాళన చేసి నిత్యము అర్చనలో వుపయోగించుకొనుటకు అర్హములైనవి. అట్లే సువర్ణ కుసుమ సమాన ప్రతిపత్తి గల గ్రంథముల నెన్ని మార్లైననూ తిరిగి సంధానము చేయవచ్చును. దీనిని కూడా అభిమానులు ఆదరింతురని నమ్మకముతో యున్నాను.

ఇతి శమ్

గ్రధనకర్త :

వేదాన్తం అనన్త పద్మనాభాచార్యులు.

నిజాంపేట, బందరు.

శ్రీ శ్రీనివాస మహాగురవే నమః
శ్రీ మద్వికనస మహా గురవే నమః

దేవీ వివాహ ప్రయోగః

నిరుపమ గుణ సింధు నిత్య లక్ష్మీ సమేతో
నిఖిల నిగమ వేద్యోనిస్తులో వేఙ్కటేశః
నిజ చరణ సమర్చా సక్త భక్తౌఘ రక్షీ
నివసతు హృదయేమే స్వాఙ్ఘ్రి భక్తిం వితన్వన్॥

అథ వైవాహి కోత్సవం దేవదేవస్య. దేవ్యా నవ బింబ, ప్రతిష్టాఽనే, చోత్సవ మధ్యేచ, దేవ్యోర్వివాహం విధిం వక్ష్యే, శుద్ధ స్నానోక్త మార్గేణ, దేవేశం సంస్నాప్య, నవ వస్త్రోత్తరీ యాద్యైరల ఙ్కృత్య, స్వస్తి సూక్తమ్ శకున సూక్తమ్ జపన్॥

స్వస్తి సూక్తమ్

"స్వస్తినో మిమీతా మశ్వినా భగస్స్వస్తి దేవ్యదితి రనర్వణః, స్వస్తి పూషా ఆసురో ధధాతున స్స్వస్తి ద్యావా పృథివీ సుచేతనా, స్వస్తియే వాయు ముపబ్రవామ హై సోమం స్వస్తి భువనస్య యస్పతిః, బృహస్పతిం సర్వగణం స్వస్తయే స్వస్తయ ఆదిత్యాసో భవంతునః, విశ్వే దేవానో అద్యా స్వస్తయే వైశ్వానరో వసురగ్నిః స్వస్తయే, దేవా అవంతృభవ స్స్వస్తయే స్వస్తినో రుద్రః పాత్వం హసః, స్వస్తి మిత్రా వరుణా స్వస్తి పథ్యే రేవతి, స్వస్తిన ఇన్ద్ర శ్చాగ్నిశ్చ స్వస్తినో అధితే కృధి, స్వస్తి పన్థా మనుచరేమ సూర్యా చన్ద్ర మసావివ, పునర్దద తాఘ్నతా జానతా సఙ్గమే మహి, స్వస్త్యయ నంతాక్ష్యం మరిష్టనేమిం

మహద్భూతం వాయసం దేవతానాం, అనురఘ్న మింద్రో సఖం సమత్సు బృహద్యశోనావ మివారు హేమ. అంహోముచ మాజ్గిర సంజ్ఞయంచ స్వస్త్యా త్రేయం మనసా చతాక్ష్యమ్, ప్రయతపాణి శ్శరణం ప్రపద్యే స్వస్తి సంబాధేష్వభయంనో అస్తు॥

శకున సూక్తమ్

కనిక్రద జ్జనుషం ప్రబ్రువాణ ఇయర్తి వాచమరి తేవనావమ్, సుమంగలశ్చ శకునే భవాసి మాత్వా కాచి దభి భావిశ్యావిదత్, మాత్వా శ్యేన ఉద్వ దీన్మా సుపర్ణో మాత్వా విదది షూమా స్వీరో అస్తా, పిత్ర్యామను ప్రదిశం కని క్రద త్సుమంగలో భద్రవాదీ వదేహ, అవక్రంద దక్షిణతో గృహాణాం సుమంగళో భద్రవాదీ శకుంతే। మానస్తేన ఈశత మాఘశంసో బృహద్వదే మవిదధే సుపీరాః, ప్రదక్షిణి దభి గృణంతి కారవోవయో వదంత ఋతుధా శకుంతయః, ఉభేవాచౌ వదతి సామగా ఇవగా యత్రంచ తే ర్విష్టభం చానురాజతి; ఉద్గాతేవ శకునే సాంగాయసి బ్రహ్మపుత్ర ఇవసవ నేషు శంససి, వృషేవ వాజీ శిశు మతీర పిత్యా సర్వతోన శ్శకునే భద్రమావద విశ్వతోన శ్శకునే పుణ్యమావద, ఆవదం స్త్వం శకునే భద్రమావద తూష్ణి మాసీన స్సుమతిం చికిద్దీనః, యదుత్పత న్వదసి కకకిర్ర్యధా బృహద్వదేమ విదధే సుపీరాః, దేవీం వాచమజన యంత దేవా స్తాం విశ్వరూపాః పశవో వదంతి, సానో మంద్రేష మూజ్జం దుహానా ధేనుర్వా గస్మానుప సుష్టు తైతు. ఆనో భద్రాల్లక్రతవోయంతు విశ్వతో దబ్ధాసో అపరీతాస ఉద్భిదః, దేవానో యధా సదమిద్వృధే అసన్నప్రాయువో రక్షితారో దివే దివే దేవానాం భద్రా సుమతిర్ ఋజూ యతాం దేవానాం రాతిరభినో నివర్తతాం, దేవానాం సఖ్యముపసేది మావయం దేవాన ఆయుః ప్రతిరంతు జీవసే, తాన్పూర్వ యాని విదా హూమ హేవయం భగం మిత్ర మదితం దక్షమస్రిధం, అర్యమణం

వరుణం సోమరుద్రినా సరస్వతీన స్సుభగా మయస్కరత్, తన్నోవాతో మయో భువాతు, బేషజం తన్మాతా పృథివీ తత్పితాద్యౌః, తద్గ్రీవాణా స్సోమసుతో మయోభువ స్తదశ్వినా శృణుతం ధిష్ణ్యా యువమ్, తమీశానం జగత స్త స్థుషస్పతిం ధియం జిన్వ మవసే హూమహే వయమ్, పూషానో యధా వేదసా మస ద్వృధే రక్షితా పాయుర దబ్ధ స్స్వస్తయే, స్వస్తిన ఇంద్రోవృద్ధశ్రవా స్స్వస్తినః పూషా విశ్వ వేదాః, స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్ట నేమి స్వస్తినో బృహస్పతి ర్దధాతు, పృష దశ్వా మరుతః పృశ్ని మాతర శుభం యావానో విదథేషు జగ్మయః, అగ్ని జిహ్వో మనవ స్సూర చక్షసో విశ్వేనోదేవా అవసాగ మన్నిహ, భద్రం కర్ణేభి శృణు యామ దేవా భద్రంపశ్యే మాక్షభిర్యజత్రాః, స్థిరైరంగై ః స్తుష్టువాగ్ం స స్త నూభి ర్వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః, శతమిన్ను శరదో అంతి దేవా యత్రా నశ్చక్రా జరసం తనూనాం, పుత్రాసో యత్రపితరో భవంతి మానోమధ్యారీ రిషతా యుగర్ంతోః, అదితి ర్ద్యౌర్ అదితరం తరిక్ష మదితి ర్మాతా సపితా సపుత్రః, విశ్వే దేవా అదితిః పంచజనా అదితి జాతా మదితి జనిత్వమ్॥.

(దేవం యానమారోప్య, భేరీ పటహ మర్దళ శంఖనాదాద్యై, శ్ఛత్ర చామరై, ధ్వజ పతాకాద్యై, స్సుమంగళ ద్రవ్యై ర్భక్తై స్సర్వజనై స్సార్ధం, గ్రామ మాలయం వా ప్రదక్షిణం కృత్వా, వివాహ మంటప మాగతం దేవం, యజమాన, స్సగ్గ్ం స్రవన్తి నిరీక్ష్య. "ఓం సగ్గ్ స్రవన్తు దిశోమహీ స్సమాధావన్తు నూనృతాః, సర్వేకామా అభియన్తు మా ప్రియా అభిరక్షన్తు మా ప్రియాః" మంటపే యశోసీతి, కూర్చం, విష్టరం, పృదక్పాత్రస్థం, కాంస్యాశ్చన్నం, మధునాతోయే నవా. దధి ఘృత క్షీర మిశ్రం, మధుపర్కంచ సంకల్పయతి, ఓం యశోని యశోఽహం త్వయి భూయా సమశ్నో" ....స్వామిన్। తదను, దీపాజ్యా రోద కుమ్భాద్యై, స్తదర్చకాః, ప్రత్యుత్థాయ, తోయ ధారా

పురస్సర మలఙ్కృత మంటపే, మహార్హా స్తరణ పర్యఙ్కే దేవం ప్రాఙ్ముఖం సంస్థాప్య)

విశేష పూజా

అస్యదేవ దేవస్య....ప్రత్యబ్ద క్రియమాణ శాంతి కళ్యాణాఖ్యే దేవస్య దేవ్యాః (దేవ్యాః), వైవాహికాఖ్యం, కర్మ కరిష్యమాణ, స్తదాదౌ యజమానస్య సర్వా భీష్ట ఫలసిద్ధ్యర్థం, విశేష పూజాం కరిష్యే, (ఇతి సంకల్ప్య) ఆష్టోపచారై రభ్యర్చ్య, ఫలోప హారాధికం నివేద్య, తాంబూలం దత్వా, దర్పణ, ఛత్ర, చామర, నృత్తగేయ, జయశబ్ద, జయస్తోత్రాదీన్ రాజవ దుపచారా న్కారయిత్వా యజమానో, బాంధవై స్సహ దేవేశం ప్రణమ్య.

విష్వక్సేనా రాధనమ్

శుక్లామ్బరధరం విష్ణుం శశి వర్ణం చతుర్భుజమ్
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయే త్సర్వ విఘ్నో పశాంతయే ॥

తదేవలగ్నం సుదినం తదేవ
తారాబలం చన్ద్రబలం తదేవ
విద్యాబలం దైవబలం తదేవ
లక్ష్మీపతే తేఽఙ్ఘ్రియుగం స్మరామి ॥

యత్ర యోగీశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః।
తత్ర శ్రీర్విజయో భూతి ర్ధ్రువా నీతిర్మతి ర్మమ ॥

స్మృతేసకల కళ్యాణ భాజనం యత్ర జాయతే ।
పురుష స్తమజం నిత్యం వ్రజామి శరణం హరిమ్॥

సర్వదా సర్వకార్యేషు నా స్తి తేషా మమ జ్గళమ్
యేషాం హృదిస్థో భగవాన్ మంగళాయతనం హరిః ॥

లాభస్తేషాం జయస్తేషాం కుత స్తేషాం పరాభవః ।
ఏషామిన్దీ వరశ్యామో హృదయస్థో జనార్దన ః ॥
ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాయ్ ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్॥
యస్యద్విరద వక్త్రా ద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతమ్ ।
విఘ్నం నిఘ్నన్తి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే॥
శ్రౌత స్మార్తాత్మికం కర్మనిఖిలం యేన సూత్రితమ్ ।
తస్మై సమస్త వేదార్థ విదే విఖనసే నమః॥
సూత్రాణా మన్య క్లిష్టానాం నేత్రం యచ్చస్థిరీ కృతమ్ ।
సూత్రం వై ఖానసం వన్దే భగవత్కర్మ సూచకమ్॥
నారాయణ ః పితాయస్య మాతా చాపి హరిప్రియా ।
భృగ్వాది మునయ శ్శిష్యా స్తస్మై విఖనసే నమః ॥

శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణాభ్యాం నమః. శ్రీమతే విఖనసే నమః, భృగుమరీచ్యత్రి కసశ్యపేభ్యోనమః "ఓం నమస్సదసే నమ స్సదస స్పతయే నమ స్సఖీనాం పురోగాణాం చక్షుషే నమో దివేనమః పృథివ్యై. సప్రథ సఖాంమే గోపాయ మేచ సఖ్యా స్సఖాసదః తాని స్థియావతః కురు సఖ్యమాయు రుపాసతాం" సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యోనమః "భగ వతో బలేన, భగవతో వీర్యేణ భగవతస్తేజసా భగవతః కర్మణా భగ వతాను గృహీతో భగవతాను ధ్యాతో భగవత్కర్మ కరిష్యామి తద్భగవా ననుమన్యతామ్"

భూ శు ద్ధిః

శ్లో॥ ఆపక్రామన్తు భూతాని పిశాచాః ప్రేత గుహ్యకాః।
యేచాత్రనివ సన్తీతే దేవతా భువి సన్తతం
ఆపసర్పన్తు యే భూతాః యే భూతా భువి సంస్థితాః
యే భూతా విఘ్న కర్తార స్తే గచ్ఛ న్వాజ్ఞయా హరేః ॥

ఆసన మంత్రస్య పృథివ్యాః మేరు పృష్ఠ ఋషిః సుతలం ఛన్దః శ్రీ కూర్మోదేవతా, ఆసనే వినియోగః

శ్లో॥ పృథ్వి త్వయా ధృతా లోకా దేవిత్వం విష్ణునాధృతా।
త్వంచ ధారయ మాం దేవి పవిత్రం కురుచాసనమ్ ॥
అశేష జగధాధార మనన్తం కూర్మ రూపిణం।
ఆ సనస్య విశుద్ధ్యర్థ మాత్మానం తం భజేహరిమ్. ॥

అం అనన్తాసనాయ నమః, యం యోగాసనాయనమః, విం విమలా సనాయ నమః, రం కూర్మాసనాయ నమః (ఇతి భూశుద్ధిం కృత్వా)

సఙ్కల్పః

ద్విరాచమ్య, త్రిః ప్రాణానాయమ్య, దక్షిణ జానుని వామ హస్త ముత్తానం కృత్వా, తదఙ్గుష్ఠ తర్జన్యో ర్మధ్యే అవా చీనస్య దక్షిణ పాణే రంగుష్ఠ రహితా శ్చత స్రోఙ్గుళీ ర్న్యస్య. దక్షిణాఙ్గుష్ఠేన వామాఙ్గుష్ఠం పరివేష్ట్య. హరిః ఓం (ఇత్యుపక్రమ్య). శ్రీ మహా విష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్త మానస్యాద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్ధే, శ్వేత వరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వన్తరే, కలియుగే, ప్రధమపాదే, జంబూద్వీపే, భరత వర్షే, భరత ఖండే, మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే, వేఙ్కటాచలా దుత్తర ప్రదేశే, మహా నద్యోర్మధ్య దేశే భగవదాలయే, భగవద్భాగవ తాచార్యాణాం సన్నిధౌ అస్మిన్వర్తమానే వ్యావహారిక చాన్ద్రసౌరమానేన— సంవత్సరే-అయనే-ఋతౌ-మాసే-పక్షే-వాసరే - నక్షత్రయుక్తానాం శుభయోగ శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభతిథౌ శ్రీ....స్వామినః..... దేవ్యోః.....(దేవ్యాః) శాంతి కళ్యాణాఖ్య వైవాహికోత్సవే ఆదౌ శుద్ధ్య ర్థం వృద్ధ్యర్థం శాన్త్యర్థ మభ్యుదయార్థంచ సుపుణ్యాహం కరిష్యన్నాదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం విష్వక్సేనారాధనం కరిష్యే (ఇతిసంకల్ప్య) (అపవుపస్పృశ్య)

శ్లో॥ పుణ్యాహ కర్మణి కుశాక్షత దక్షిణాంబు
తామ్బూల కూర్చ కరకంచ పవిత్ర గన్ధౌ
ఆశ్వత్థ పల్లవ సుధూప ఫల ప్రదీపాఽ
బిస్రావ పాత్ర సుమ తణ్డుల మూహరేత॥

విష్వక్సేనా రాధనమ్

పాత్రస్థ తణ్డులోపరి కూర్చం పవిత్రం వా నిధాయ।స్వహృదయే విష్వక్సేనం ధ్యాత్వా.

శ్లో॥ విష్వక్సేనం సకల విబుధ ప్రౌఢ సైన్యాధి నాథమ్
ముద్రాచక్రే కరతల యుగే శఙ్ఖ దణ్డౌ ధధానమ్
మేఘ శ్యామం సుఘణి మకుటం పీతవస్త్రం శుభాఙ్గమ్
ధ్యాయే దేవం విజిత దనుజం సూత్రవత్యా సమేతమ్॥
విష్వక్సేన మశేష నిర్జర మహా సేనాధి నాథం చతు
ర్బాహుం శఙ్ఖ సుదర్శనే చదధతం శక్తించ దణ్డంకరైః
శ్యామంరత్న కిరీట కుణ్డల ధరం పీతామ్బరాలఙ్కృతమ్
వన్దే సూత్రవతీ జయాసహచరం వైవస్వ దాశాముఖమ్ ॥

"ఓం ఆగ్నేయో యస్మా ద్యజామహే త్వా విశ్వే సదాత్వం మహితోను శమ్భోః వైరాజ్ఞే సుహృతన్నిథత్తాం। వైశ్వీ షామ ధీశో విబుధానా మనాధిః, యామేశస్తాం ధనితాం దధాతు" ఆయాతుభగ వాన్దివ్యో దాన్తశ్శాన్తో జనప్రియః వషిష్ట సర్వ భక్తానాం సర్వదా ధనదో వరః" పురుషస్సగణః సూత్రవతీ జయా సహాయోజితంః పరం సమదేవతాభి రనుమన్యతాం, యస్తు ధర్మ రధో నిత్య మృషిభి శ్చాను గామినం శాన్తం భగవన్తయోం, విష్వక్సేన మావాహయామి, శాన్త మావాహ యామి, హర మావాహయామి, అమిత మావాహయామి, నిత్యాన పాయన మావాహయామి,(తద్దక్షిణే) సూత్రవతీ మావాహయామి,

(వామే) జయామావాహ యామి, ఇతి కూర్చే సమావాహ్య, పుష్పోపచార మన్నై రాసనం పరికల్ప్య లం, హం, యం, రం వం, సూత్రవతీ జయా సహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయనమః పుష్పేణ ఆసనం పరికల్పయామి, పైశ్రిషామ ధీశ ఇతి ప్రణమ్య సంప్రార్థ్య "పైశ్రిషామధీశో.....ధనితాం దధాతు," సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః ప్రణామం సమర్పయామి, ప్రార్థనం సమర్పయామి. ఆగ్నేయో యస్మాదితి స్నానం" ఆగ్నేయో యస్మా.....న్నిధత్తాం". సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః ఋద్ధోదకేన స్నాపయామి. సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః శ్లోకేన విమృజామి. తద్వీజం తస్య సన్యస్య "ఓం విం" "ఓం సూం" "ఓం జం" అప్సరస్వితి గన్ధం "అప్సరస్సుయోగన్ధో గన్ధర్వేషుచ యద్యశః, దైవో యోమానుషో గన్ధస్సమా గన్ధస్సు రభిర్జుషతాం" సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః గంధం సమర్పయామి, తత్సవితురితి పుష్పం "తత్స వితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్" ఓం విష్వక్సేనాయ నమః, ఓం శాన్తాయ నమః, ఓం హరాయ నమః, ఓం అమితాయ నమః, ఓం నిత్యానపాయినే నమః ఓం సూత్రవత్యై నమః, ఓం జయాయై నమః. సూత్రవతీ జయా సహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః పుష్పాణి సమర్పయామి. అగ్నిం దూతమితి ధూపం "అగ్నిందూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసం,అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతం" సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః ధూపం సమర్పయామి. అహమస్మీతి దీపం "అహమస్మి ప్రథమజా ఋతస్య పూర్వం దేవేభ్యో అమృతస్యనాభిః, యోమా దదాతి స ఇదేవ మావాః" సూత్రవతీ జయా సహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః దీపం సమర్పయామి. అర్ఘ్యం సమర్పయామి, ఆచమనం సమర్పయామి. అగ్న ఆయాహీతి ఫలోపహారం" అగ్న ఆయాహి వీతయే గృణానో హవ్యదాతయే, నిహోతా సదసి బర్హిషి". ఓం నమో నారాయణాయ. సూత్రవతీ

జయాసహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః ఫలోపహారం నివేదయామి[1] యేతే శతమితి పానీయం. "మేతేశతం వరుణయే సహస్రం యజ్ఞియాః పాశా వితతాః పురుత్రా. తేభ్యోన ఇంద్ర స్సవితోత విష్ణుర్విశ్వే దేవాఽ ముఞ్చన్తు మరుత స్స్వస్త్యా" సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః పానీయం సమర్పయామి. ఆచమనం సమర్పయామి, ఘృతా త్పరీతి తామ్బూలం "ఘృతాత్పరి మణ్ణ ఇవాప్సు స్నేహ స్సర్వాధిక సర్వ ధ త్తేషు శర్వః, సచేతన శ్చేతయతే స్వశక్త్యా ఏకోలోకాన్ గర్భ వత్సాతు సర్వాన్" సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః సదక్షిణాకం తామ్బూలం సమర్పయామి.

విష్వక్సేనాయ విద్మహే వేత్తహస్తాయ ధీమహి తన్నః శాస్తః ప్రచోదయాత్" శ్రీవిష్వక్సేనాయ నమః మన్త్ర పుష్పం సమర్పయామిః

శ్లో॥ సురాసుర శిరో రత్న మరీచి ఖచితాఙ్ఘ్రి యే
విఘ్నాన్ధకార సూర్యాయ విష్వక్సేనాయ తే నమః ॥
విష్వక్సేన హరేర్భక్త పూజాయాం హీనమేవయత్
తక్షమస్వేతి వక్ష్యామి ప్రణామం స్వీకురు ప్రభో ॥
మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం చమూపతే
యత్పూజితం మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

అనయావాహనాది త్రయోదశోపచార పూజయా భగవాన్ శ్రీవిష్వ క్సేనస్సుప్రీతో వరదోభవతు విష్వక్సేనం యథాసుఖం యథాస్థానం ప్రతి ష్ఠాపయామి. శోభనార్థం క్షేమాయ పునరాగమనాయచ. ఉత్తరే శుభ కర్మణ్యనిఘ్న మస్తు.

విష్వక్సేనారాధనమ్ సమాప్తమ్

---

1) (తన్నివేద్యంతు నిర్మాల్యం గోభ్యః శూద్రాయ వాపదేత్. యజ్ఞాధి కారం 99 వ పేజీ, మరిచి 270, ఆత్రేయం 231)

పుణ్యాహమ్

అథ పుణ్యాహం పఞ్చావరా ఙ్ఘో త్రియా నాహూ యాఖి పూజ యతి ఆచార్యః ఇషేత్వోర్జేత్వేతికరకం తంతునా యవాంతర మంగుళ్యం తరం వాపరి వేష్ట్య "ఇషేత్వోర్జేత్వా వాయవస్థో పాయవస్థ దేవోవస్స వితా ప్రార్పయతు శ్రేష్ఠ తమాయ కర్మణే" (తణ్ణుల పూణ్ణ పాత్రో పరి స్థిత) కరకం ధారాస్విత్యధ్విరాపూర్య "ధారాసు సప్త సుచమాననేషు సరస్వరిత్సు పరిపూరితేషు, ఆపోఖి ష్ఠుష్ణ స్రవతి పాద యిష్యే గృణోమి ధత్తాగ్ం, సుచిరగ్ం సుశర్మ" ఇదమ పశ్మివా ఇత్యభోఒభిమంత్ర్య[1] ఇదిమా పశ్మివా శివతమా శాన్తా శ్శాన్తతమా శుభాశుభతమాః పూతాః పూతతమాః పుణ్యాః పుణ్యతమా మేధ్యా మేధ్యతమా అమృతా అమృత రసాః పూతా బ్రహ్మ పవిత్రేణ పూతా స్సూరస్య రశ్మిభిః "పుష్పా దిభి స్సర్వ తీర్థ జలమభ్యర్చ్య " సర్వతీర్థ జలం పుణ్యం పావనం, సర్వ కారణం, విష్ణుపాదోద్భవం శుద్ధం సర్వమంగళ దాయినా। బ్రహ్మణా సమ్భృతం యశ్చ మన్త్రి పూతం శుభావహం। కావేరీ తుఙ్గ భద్రాచ కృష్ణవేణీచ గౌతమీ । భాగీరథీతి విఖ్యాతాః పఞ్చగంగాః ప్రకీర్తితాః।"[2] కూర్చాగ్ర ఇతి కూర్చం నిక్షిప్య. "కూర్చాగ్ర రాక్షసాన్ చింది ఏత త్కర్మ విభూతినః। త్వామర్పయామి కుంభేఒస్మిన్ సాఫల్యం కురు కర్మసు" వృక్షరాజయితి ఆమ్రపల్లవాన్నిక్షిప్య. "వృక్షరాజ సముద్భూత శాఖాయాః పల్లవత్వచః। యుష్మాన్కుంభే హ్యర్పయామి సర్వదోషా పనుత్తయే। నారికేళ ఇతి నారికేళ మూర్ధ్వముఖం విన్యస్య "నారికేళ సముద్భూత త్రినేత్ర హరసమ్మత। శిఖయా దురితం సర్వం పాపం పీడాంచమే నుద" సహిరణ్యానీతి రత్నం సువర్ణం రజితం వా నిక్షిప్య "సహిరణ్యాని దాశుషే సువాతి సవితా భగః। తం భాగం చిత్రమీ మహే"। తస్మిన్ పుష్పగన్ధ తులస్యక్షతాన్ నిక్షిప్య. (కరకే) పాఞ్చ భౌతిక మావాహయామి. (జలే) సర్వతీర్థ జలమావాహయామి. గంగాది

సర్వతీర్థ జలాయనమః పుష్ప గన్ధ అక్షతా ధూప దీపార్ఘ్యచమన ఫలోప హారాన్ సమర్పయామి. ప్రతి వాచకా న్ప్రాజ్ముఖా న్వా స్థాపయి త్వోద జ్ముఖః ప్రితిప్రాణాయమ్య తిథి వారాది సఙ్కీర్త్య. ఏవం..... తిథౌ. అస్యదేవ..... కర్మణి న్యూనాతిరిక్త దోష నివృత్తి ద్వారా కర్మ సాఫల్యార్థం భవద్భిరును జ్ఞాతః సుపుణ్యాహం కరోమి (ఇతి సం కల్ప్య) (ప్ర) కురుష్వ యత్ర శామ్యన్తు మోరాణీతి జలప్రోవసం కరోతి తత్ర స్థానం ప్రోక్ష్య స్వస్తి సుప్రోక్షిత మస్త్వితి స్థానం ప్రోక్ష్య "స్వస్తి సుప్రోక్షితమస్తు". (ప్ర) అస్తు. ప్రజాపతిః ప్రియతామిత్యుక్త్వాత్రై ప్రియతామితి వాచయతి ప్రజాపతిః ప్రియతాం (ప్ర) "ప్రియతాం ప్రజా పతిః" కనకాది శుద్ధ పాత్రం మృణ్మయం వాఖి స్రావ జల ధార ణార్థం పురత స్సంస్థాప్య తస్మిన్కాశత గన్ధాశ్వత్థపల్ల వాదీ న్వినాయస్య కరకం బాహుమాత్ర ముద్ధృత్య, వామ హస్తేనిధాయ దక్షిణహస్తేన కరకాననం పిధాయ తిష్ఠన్ శామ్యన్తు మోరాణీతి మన్త్రావృత్యోత్తరా న్తం యథాస్యా త్తథా పాత్రాదబహి ర్భూమ్యాం త్రిః కృత్వో ప స్రావయతి "శామ్యన్తు మోరాణి, శామ్యన్తు పాపాని, శామ్యన్తు ఈతయః" తథాస్తే శుభాని వర్ధ న్తామితి (అభిస్రావ) పాత్రే ఒ పస్రావయతి "శుభాని వర్ధన్తాం" (ప్ర) వర్ధంతాం శుభాని. అతోదేవా ఇత్యగ్రం దైవికే "అతో దేవా అవన్తు నోయతో విష్ణుర్విచక్రమే పృథివ్యా స్స ప్రధామభిః,ఇదం విష్ణుర్వి చక్రమే

---

2) అస్థి రత్నం సిరా స్తంతు ర్మాంసం మృత్నా ప్ర కీర్తితా।
శోణితం రక్త మిత్యత్ర జలం మేద స్తు దైవచ।
నారికేళం శిరః స్మృత్వా చర్మస్యా ద్వేష్ట నాంబరం।
స ప్త ధాతవ ఇత్యేతే కుంభేషు కలశేషుచ।
ఏతేష్వికో విహీనశ్చే న్నాస్తి దేవ స్య సన్నిధిః॥ (ఆత్రే 148)

త్రేధా నిదధేపదం, సమూఢమస్య పాగ్ం సురే త్రిణి పదా విచక్రమే విష్ణుర్గోపా అదాభ్యః తతోధర్మాణి ధారయన్ విష్ణోఃకర్మాణి పశ్యతయతో వ్రతాని పస్పశే, ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సఖాః, తద్విష్ణోః పరమం పదగ్ం సదా పశ్యన్తి సూరయః దివేవ చక్షు రాతదమ్, తద్విప్రాశో విపస్యవో జాగృవాంసస్సమిందతే, విష్ణోర్యత్పరమం పదమ్, సన్త్యా సిఞ్చామి యజుషా ప్రజామాయురనంచ, బృహస్పతి ప్రసూతో యజమాన ఇహమారిషత్.శుచివోహవ్యా మరుతః శుచీనాగ్ం శుచిగ్ం హినోమ్యధ్వ రగ్ం శుచిభ్యః,ఋతేన సత్య మృతసాప ఆయశ్చుచి జన్మానః శ్చుచయః పావకాః॥ ద్రవిణోదా ఇత్యారభ్యా దితిర్ద్యౌరిత్యన్తం తత్తన్మన్త్రై స్తే యజమానస్య శిరస్యక్షతాన్ క్షిపన్త స్సదస్యా స్సర్వే యజమానేన సహ వదేయుః యజమానస్తు కరకం ధారయన్, ప్రతి మన్త్రం పాత్రే పస్స్రావ యతి, "ద్రవిణోదా ద్రవిణ సస్తు రస్య ద్రవిణోదా స్సనరస్య ప్రియం సత్, ద్రవిణోదా వీరవతీ మిషంనో ద్రవిణోధారాసతే దీర్ఘమాయుః, సవితాపశ్చాత్సా వితా పురస్తాత్సవితో త్తరాత్తాత్సవితా ధరాత్తాత్, సవితానస్సువతు సర్వతాతిం సవితానో రాసతాం దీర్ఘమాయుః, నవోనవో భవతి జాయమానోఽహ్నాం కేతురుషసా మేత్యగ్రే, భాగం దేవేభ్యో విదధ్యా యన్పర్చన్ద్రిమా స్థిరతిం దీర్ఘమాయుః, విద్యున్నయా పతంతీ తవిద్యోద్భర స్తీ మే అప్యాకామ్యాని, జనిష్టో ఆపో నర్య స్సుజాతః ప్రోర్వశీతిరత దీర్ఘమాయుః శతం జీవ శరదో వర్ధమాన శ్శతం హేమన్తా న్శతము పసన్తాన్, శతమిన్ద్రాగ్ని సవితా బృహస్పతిః శతాయుషా హవిషేమం పునర్దుః, అష్టాదేవా వస్సవస్సోమ్యా సశ్చత్రసో దేవీ రజ రాస్రవిష్టాః, తేయజ్ఞం పాన్తు రజసః పరస్తా త్సంవత్సరీణ మమృతగ్గ్ం స్వస్తి. హిరణ్య రూప స్సహిరణ్య సన్దృగపాం నపాత్సేదు హిరణ్యవర్ణః, హిరణ్యయాత్పరిమోనేర్నిషద్యా హిరణ్యాదాద దత్యన్న మస్మై, ఋద్యా మస్తోమం సనుయామ వాజిమానో మన్త్రం సరదే హోపయాతం,

యశోనపక్వం మధుగోష్వన్తరా భూతాంసో అశ్వినోః కామ మప్రాః,
ఆహోర్షంత్వా విదన్వా పునరాగాః పునర్నవ, సర్వాంగ స్సర్వంతే చక్షుః
సర్వమాయు శ్చతేవిదం, అర్యమణమ్ బృహస్పతి మిన్ద్రిందానాయ
చోదయ, వాచం విష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారంచ వాజినం, సోమగ్ం
రాజానం వరుణ మగ్ని మన్వారభామహే, ఆదిత్యాన్విష్ణుగ్ం సూర్యం
బ్రహ్మాణంచ బృహస్పతిం, ఇన్ద్రాగ్ని వరుణా సోమన సమ దృప్తం రాయ
స్పోషం యజమానేషు ధత్తం, ప్రజాం పుష్టిం భూతి మస్మాసు ధత్తం
దీర్ఘాయుత్వాయ ప్రతిరతన్న ఆయుః, శ్రియేజాతశ్శ్రియ ఆనిరియాయ
శ్రియంవయో జరి తృభ్యో దధాతి. శ్రియం వసానా అమృతత్వ మాయ
న్వన్తి సత్యాసమిధా మితద్రౌ, యాగుంగూర్యాసినీ వాలీ యారాకాయా
సరస్వతీ, ఇన్ద్రాణీమహ్వాహూతయే వరుణానీం స్వస్తయే, యస్త్రీ హృదా
కీరిణా మన్యమానోఽ మర్త్యం మర్త్యో జోహవీమి, జాతవేదో యశో
అస్మాసుధేహి ప్రజాభిరగ్నే అమృతత్వ మశ్యాం, యస్మైత్వగ్ం
సుకృతే జాతవేద ఉలోకమగ్నే కృణవస్యోనం, అశ్వినగ్ం సపుత్రిణం
వీరవంతం గోమన్తగ్ం రయింనశతే స్వస్తి, సర్వప్రజాంయే గోపాయా
మృతత్వాయ జీవసే, జాతాం జనిష్యమాణాఞ్ఛామృతే సత్యే ప్రతిష్ఠితాం,
సుత్రామాణం పృథివీం ద్యామనే హసగ్ం సుశర్మాణ మదితిగ్ం సుప్ర
ణీతిం, దైవోం నావగ్గ్ం స్వరిత్రా మనాగస మస్రవన్తి మారుహేమా
స్వస్తయే। శతా యుధాయ శతపీర్యాయ శతోతయేఽ భిమాతి షాహే।
శతంయోనశ్శరదో అజీతాన్యోన్ద్రో నేష దతి దురితాని విశ్వా। దక్షిణావతా
మిదమాని చిత్రా దక్షిణావతాం దివిసూర్యాసః। దక్షిణావన్తో అమృతం
భజన్తే దక్షిణావన్తః ప్రతిరంత ఆయుః। భద్రం కర్ణేభి శృణు యామ
దేవా భద్రం పశ్యేమ ాక్షభిర్యజత్రాః స్థిరైరంగై స్తుష్టువాగ్ం స స్తనూ
భిర్వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః। శతమిన్ను శరదో అన్తి దేవాయత్రా
నశ్చక్రాజరసం తనూనాం, పుత్రాసో యత్ర పితరో భవంతి మానో

మధ్యారీ రిషతా యుర్గన్తోః। అదితి ర్ద్యౌరదితి ర న్తరిక్ష మదితి ర్మాతా సపితా సపుత్రః విశ్వేదేవా అదితిః పఞ్చజనా అదితిర్జాత మదితిర్జనిత్వమ్.।

[యజమాన వచనాని] సర్వేదేవాः ప్రియంతాం [ప్రతి వాచక వచనాని] ప్రియంతాం (య) సర్వే ఋషయः ప్రియంతాం (ప్ర) ప్రియంతాం (య) సర్వేపితరः ప్రియంతాం (ప్ర) ప్రియంతాం (య) సర్వే గ్రహాः ప్రియంతాం (ప్ర) ప్రియంతాం (య) సర్వా దేవ్యः ప్రియంతాం (ప్ర) ప్రియంతాం (య) సర్వా ఋషి పత్న్యः ప్రియంతాం (ప్ర) ప్రియంతాం (య) సర్వే వేదాः ప్రియంతాం (ప్ర) ప్రియంతాం (య) సర్వే యజ్ఞాः ప్రియంతాం (ప్ర) ప్రియంతాం (య) పుణ్యాహ మస్తు (ప్ర) అస్తు (య) శివమస్తు (ప్ర) అస్తు (య) ఆయుష్య మస్తు (ప్ర) అస్తు (య) ఆరోగ్యమస్తు (ప్ర) అస్తు (య) అవిఘ్నమస్తు (ప్ర) అస్తు (య) అచల మైశ్వర్యమస్తు (ప్ర) అస్తు (య) యత్పాపం తత్ప్రతిహత మస్తు (ప్ర) అస్తు (య) యచ్ఛ్రేయ స్తదస్తు (ప్ర) అస్తు (య) శివం కర్మాస్తు (ప్ర) అస్తు (య) శివः పన్థాస్తు (ప్ర) అస్తు (య) శివా ఋతవస్సన్తు (ప్ర) సంతు (య) శివాని నక్షత్రాణి భవన్తు (ప్ర) భవన్తు (య) సర్వ కర్మ సమృద్ధి రస్తు (ప్ర) అస్తు (య) సర్వ ధనధాన్య సంపూర్ణ మస్తు (ప్ర) అస్తు

యత్పుణ్యం స్వస్తిన ఋధ్యాస్మేతి పూర్వోక్తామిత రేఽను వదన్తి యజమానస్య నక్షత్రనామాది గోత్ర నామ్ను స్తూతాన్తం మాతృ గోత్ర నామాన్తాత్పరం శర్మాన్తం నామ ప్రణ వాది భవన్తో (ఋషంతు పుణ్యాహం స్వస్త్యృద్ధ్యన్తం ప్రత్యేకం త్రిధా యథా విభక్తి వాచిత మనువాచమేయుः

యజమాన ప్రార్థనమ్

యత్పుణ్యం నక్షత్రం, తదృత్విగ్భిర్వృతో వ్యుషం, యదావై

సూర్య ఉదేతి, అధ నక్షత్రం నైతి యావతి తత్ర సూర్యోగచ్ఛేత్, యత్ర జఘన్యం పశ్యేత్, తావతి కుర్వీత యత్కారీస్యాత్, పుణ్యాహ ఏవ కురుతే, అస్య.....స్వామినః.....మహోత్సవే.....కర్మణి ఓం పుణ్యాహం భవన్తో బ్రువన్తు

ప్రతివచనమ్

యత్పుణ్యం నక్షత్రం.....కురుతే అస్య.....స్వామినః మహోత్సవే.....కర్మణి ఓం పుణ్యాహం

ఏవంత్రిః

యజమాన ప్రార్థనమ్

స్వస్తిన ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాः స్వస్తినः పూషా విశ్వ వేదాः స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిः స్వస్తినో బృహస్పతి ర్దధాతు అస్య..... స్వామినः .....మహోత్సవే ..... కర్మణి ఓగ్ం స్వస్తి భవన్తో బ్రువంతు

ప్రతివచనమ్

స్వస్తిన ఇన్ద్రో.....దధాతు అస్య..... స్వామినः..... మహోత్సవే.....కర్మణి ఓగ్ం స్వస్తి

ఏవంత్రిః

యజమాన ప్రార్థనమ్

ఋధ్యాస్మ హవైశ్ర్నమసోప సద్య, మిత్రం దేవం మిత్ర ధేయన్నో అస్తు, అనూరాధాన్ హవిషా వర్ధయన్నం శతం జీవేమ శరద స్సవీరాः త్రీణిత్రీణి వై దేవానా మృద్ధాని త్రీణి చ్ఛన్దాగ్ంసి త్రీణి సవ నాని, త్రయఇమే లోకాः ఋధ్యామేవ తద్వీర్య ఏషులోకేషు ప్రతి తిష్ఠతి అస్య.....స్వామినः.....మహోత్సవే కర్మణి ఓం ఋద్ధిం భవంతో బ్రువన్తు

ప్రతివచనమ్

ఋద్ధ్యాస్మహవ్యైః.....తిష్ఠతి, అస్య.....స్వామినః మహా
త్సవే.....కర్మణి ఓం ఋద్ధ్యతామ్

ఏవంత్రిః

ఆపోహిష్ఠేతి (అభిస్రావోదకం కరకే సంయోజ్య)

"ఆపోహిష్ఠా మయోభువస్తాన ఊర్జే దధాతన, మహేరణాయ
చక్షసే యోవశ్శివతయో రస స్తస్య భాజయతే హనః। ఉశతీరివ మాతరః,
తస్మా అరంగ మామవో యస్యక్షయాయ జిన్వథ, ఆపో జన యథా
చనః" ఆపో హిరణ్య పవమానైః ప్రోక్షయతి, [గృహ్యే సూత్రే. (1-
7-90)] ఆపోహిష్ఠా మయోభువః తాన ఊర్జే దధాతనః మహేరణాయ
చక్షసే యోవ శివతమో రస స్తస్య-భాజయతే హనః ఉశతీరివ మాతరః,
తస్మా అరంగ మామవో యస్యక్షయాయ జిన్వథ ఆపోజనయదాచనః.

"హిరణ్య వర్ణా శుచయః పావకా యాసు జాతః కశ్య పోయా
స్విన్ద్రిః, అగ్నిం యాగర్భం దధిరే విరూపా స్తాన ఆపశ్శగ్గ్ం స్యోనా
భవంతు. యాసాగ్ం రాజా వరుణోయాతి మధ్యే సత్యానృతే అవపశ్యజ్జ
నానాం. మధుశ్చుత శుచ యోయాః పావకా స్తాన ఆపశ్శగ్గ్ం స్యోనా
భవంతు. యాసాన్దేవా దివి కృణ్వ న్తి భక్షం యా అన్తరిక్షే బహుధా
భవంతి, యాః పృథివీం పయసోన్ద న్తి శుక్రా స్తాన ఆపశ్శగ్గ్ం స్యోనా
భవంతు, శివేన మా చక్షుషా పశ్యతా పశ్శివయా తనువో పస్పృశత
త్వచం మే, సర్వాగ్ం, అగ్నీగ్ం రప్యుషదో హువేవో మయి వర్చో
బలమో జోధత్త, యదద స్సంప్రయతీ రహావనదతా హతే. తస్మాదా
నద్యో నామస్థతావో నామాని సిన్ధవః యత్రేషితా వరుణేనతా శీభగ్ం
సమవల్గత, తదాప్నో దిన్ద్రోవోయతీ స్తస్మాదాపో అనుష్ఠన, అపకామగ్గ్ం
స్యన్థమానా అవీవరత వోహికమ్, ఇంద్రోవశ్శక్తిభి ర్దేవీ స్తస్మా ద్వార్ణామ

వోహితం, ఏకోదేవో అప్యతిష్ఠద్వ్యన్నఘ్నానం యధావశమ్, ఉదానిఘర్మ హిరితి తస్మా దుదక ముచ్యతే, ఆపో భద్రా ఘృత మిదాప ఆసు రగ్నీ షోమౌ బిభ్రత్యాపయిత్తాః, తీవ్రో రసో మధు పృచా మరఙ్గమ ఆయూ ప్రాణేన సహ వర్చసాగన్, ఆదిత్యస్యా య్యుతవా శృణోమ్యాయూ మోషో గశ్చతి వాజ్న ఆసాం, మన్యే భేజానో అమృతస్య తర్హి హిర ణ్యవర్ణా అతృపం యధావహ. ఆపోహి ష్ఠా మయోభువః తాన ఊర్జే దధాతన, మహేరణాయ చక్షసే యోవశ్శివతమో రస స్తస్య భాజయతేహనః ఉశతీరివ మాతరః తస్మా అరంగ మామవో యస్య క్షమాయ జిన్వథ, ఆపో జనయదా చనః దివిక్షయస్యాన్తరిక్షే యతస్వ పృథివ్యా సంభవ బ్రహ్మవర్చస మసి బ్రహ్మ వర్చ సాయత్వా॥ పవమాన స్సువ ర్జనః పవిత్రేణ విచర్షణిః, యఃపోతా సపునాతుమా, పునంతు మా దేవ జనాః, పునన్తు మనవోధియా, పునన్తుర్విశ్వ ఆయవః. జాతవేదః పవిత్ర వత్, పవిత్రేణ పునాహిమా శుక్రేణ దేవ దీద్యత్, అగ్నే క్రత్వా క్రతూగ్ం రను, యత్తే పవిత్ర మర్చసి, అగ్నేవితత మన్తరా బ్రహ్మతేన పునీమహే ఉభాభ్యాం దేవసవితః, పవిత్రేణ సవేనచ, ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే, వైశ్వదేవీ పునతీ దేవ్యాగాత్, యస్యై బహ్వీస్తనువో వీత పృష్ఠాః తయా మదన్తు స్వధమూర్జేమ, వయగ్ం స్యామ పతయో రయీణాం, వైశ్వా నరో రశ్మిభి ర్మాపునాతు, వాతః ప్రాణేనే షిరో మయో భూః, ద్యావా పృథివీ పయసా పయోభిః, ఋతావరీ యజ్ఞియే మాపునీతాం బృహద్భిః సవిత స్తృభిః, వర్షిష్ఠై ర్దేవ మన్మభిః అగ్నేదక్షైః పునాహిమా, యేన దేవా అపునతా, యేనాపో దివ్యంకళశ, తేన దివ్యేర్యా బ్రహ్మణా, ఇదం బ్రహ్మపునీమ హే, యః పావమానీ రధ్యేతి, ఋషిభిస్సంభృతగ్ం రసమ్. సర్వగ్ం సపూత మశ్నాతి, స్వదితం మాతరిశ్వనా, పావమానీర్యో అధ్యేతి, ఋషిభి స్సం భృతగ్ం రసమ్, తస్మై సరస్వతీ దుహే, క్షీర గ్ం, సర్పిర్మధూదకం, పావమానీ స్వస్త్యయనీ, సుధూహి పయ

స్వతీః, ఋషిభిస్సంభృతో రసః, బ్రాహ్మణేష్వమృతగ్ం హితం, పావమానీర్దిశంతునః, ఇమంలోక మధో అముం, కామాన్దుమర్ధయంతున, దేవీర్దేవైఃసమాభృతాః పావమానీః స్వస్త్యయనీః, సదుఘాహి ఘృత శ్చుతః, ఋషిభి స్సంభృతో రసః బ్రాహ్మణేష్వమృతగ్ం హితం, యేనదేవాః పవిత్రేణ, ఆత్మానంపునతే సదా. తేన సహస్ర ధారేణ, పావమాన్యః పునంతుమా, ప్రజా పత్యం పవిత్రం, శతోద్యామగ్ం హిరణ్మయమ్, తేన బ్రహ్మ విదో వయమ్, పూతం బ్రహ్మ పునిమహే, ఇన్ద్రో స్సునీతి సహమా పునాతు సోమష్టస్యస్త్యా వరుణ స్యమిచ్యా, యమో రాజా ప్రమృణాభిః పునాతుమా, జాత వేదా మోర్జయ న్త్యా పునాతు.

పుణ్యాహే కృతే తదహః పుణ్యం భవత్యా దావన్తేవా పుణ్యాహేన సర్వాః క్రియాః పుణ్యాః పరిపూర్ణా భవన్తి;ఆచార్యాదిమ స్వాఙ్కృతోసితి దక్షిణాకాల ముక్త వత్యు సత్సు, స్వాంకృతోసి విశ్వకర్విశ్వేభ్యస్త్వా న్ద్రి యేభ్యో దివ్యేభ్యః పార్థివేభ్యః స్వస్తి దక్షిణాకాలః, ఘృతాత్ప రీత్య ర్యధా శక్తి దక్షిణాం హస్తేన దక్షిణేన దధాతి "ఘృతాత్పరి మణ్డ ఇవ పున్స్నేహ స్సర్వాధిక స్సర్వదత్తేమ శర్వాః. సచేతన శ్చేత యతే స్వశక్యా, ఏకోలోకన్ గర్భవత్యాతు సర్వాన్" త్వమగ్నే యజ్ఞానాం హోతేత్యా చార్యాదయో దక్షిణ హస్తేన ప్రతి ఘృహ్ణీయుః.

త్వమగ్నే యజ్ఞానాగ్ం హోతా విశ్వేషాగ్ం హితః దేవేభి ర్మానుషే జనే, దేవస్యత్వా సవితు ప్రసవే, అశ్వినో ర్బాహ్యాభ్యాం, పూష్ణో హస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి, రాజాత్వా వరుణో నయతు దేవి దక్షిణేఽగ్నయే హిరణ్యం, తేనామృతత్వ మశ్యాం, వయో దాత్రే మయో మహ్యా మసు ప్రతిగ్రహీత్రే, కయిదం, కస్మాఽదాత్, కామః కామాయ, కామో దాతా, కామః ప్రతి గ్రహీతా, కామగ్ం సముద్రమావిశ, కామేనత్వా ప్రతి గృహ్ణాతు,కామైత త్తే,ఏషాతే కామదక్షిణా ఉత్తానస్త్వాంగీరసః ప్రతిగృహ్ణాతు,

సోమాయవాసః, రుద్రాయగాం. వరుణా యాశ్వం, ప్రజా పతయే పురుషం, మనవే తల్పమ్, త్వష్ట్రేఒజాం, పూష్ణేఒవిం, నిర్ఋత్యా అశ్వతర గర్దభౌ, హిమవతో హస్తినం,గన్ధర్వా ప్సరా చ్య స్రగలఙ్కరణీ, విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో ధాన్యమ్, వాచేన్నం బ్రాహ్మణ ఓదనమ్, సముద్రా యాపః, ఉత్తానా యాఙ్గిరసాయానః, వై శ్వానరాయ రథం, వై శ్వానరః ప్రత్నధా నాక మారుహత్, దివః పృష్ఠం భన్దమాన స్సుమన్మభిః పూర్వ ఋజనయ జ్జన్తవే ధసం, సమాన మజ్మా పరియాతి జాగృవిః రాజా త్వా వరుణో నయతు దేవి దక్షిణే వై శ్వానరాయ రథం; తేనామృతత్వ మశ్యాం, వయోదాత్తే, మయోమహ్య మస్తు ప్రతిగ్రహీత్తే, కయిదం కస్మాఒదాత్ కామః కామాయ, కామో దాతా, కామః ప్రతిగ్రహీతా, కామగ్ం సముద్ర మావిశ, కామేనత్వా ప్రతిగృహ్ణామి, కామైతత్తే ఏషాతే కామదక్షిణా, ఉత్తాన స్త్వాఒఙ్గిరసః ప్రతిగృహ్ణాతు"

యత్ర దక్షిణాదానాఒఒదానే తత్రైవం స్యాదితి విజ్ఞాయతే.

బ్రహ్మోద్యష్ట దిక్పాలక పూజా

ప్రాణాయమ్య, పూర్వోక్త ఏవగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభ తిథౌ.....అస్మిన్ దేవ దేవ్యోః (దేవ్యాః) వై వాహికాఖ్య కర్మణి పుష్పాంకు రారోపణాఖ్య బ్రహ్మ ద్యష్ట దికల్పక పూజాం కరిష్యే; దేవస్య పురతః నవ వస్త్ర మాస్తీర్య తస్మిన్ తండులైః స్థండిలం కృత్వా, ప్రాగుదగగ్రైః చతుర్భిర్ధర్భైః నవపదం కృత్వాతేషు కూర్చక్రముక ఖర్జూర ఫలాక్షత దక్షిణాన్ తమాల పత్రేషు నిక్షిప్య, మధ్య పదే బ్రహ్మాణం ప్రాగాది క్రమేణ ఇంద్రాద్యష్ట దిక్పాలకాన్ ఆవాహ్య స్థాపచారై రభ్యర్చ యేత్. మధ్య పదే. "ఓం బ్రహ్మ జజ్ఞానాం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుబో వేనఆవః। సబుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్టా సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః" ఓం భూః బ్రహ్మాణ

మావాహయామి, ఓం భువః ప్రజాపతి మావాహయామి, ఓగ్ం సువః పితామహ మావాహయామి। ఓం భూర్భువస్సువః హిరణ్య గర్భమా వాహయామి। ప్రాచ్యాం - ఓం "త్రాతార మింద్ర మవితార మిన్ద్రగ్ం హవే హవే సుహ వగ్ం శూర మిన్ద్రమ్। హువేను శక్రం పురుహూత మిన్ద్రగ్ం స్వస్తినో మఘవా ధాత్విన్ద్రః "ఓం భూః ఇన్ద్ర మావాహ యామి, ఓం భువః శచీపతి మావాహయామి, ఓం సువః పురుహూత మావాహయామి, ఓం భూర్భువస్సువః పురన్దర మావాహయామి.। ఆగ్నేయాం- "ఓం అగ్ని ర్మూర్ధా దివః కకుత్పతిః పృథివ్యా అయమ్, అపాగ్ం రేతాగ్ం సిజిన్వతి" ఓం భూః అగ్నిమావాహయామి, ఓంభువః జాతవేదస మావాహయామి, ఓగ్ం సువః పావక మావాహయామి ఓం భూర్భువస్సువః హుతాశన మావాహయామి.। దక్షిణే- ఓం "యమో దాధర పృథివీంయమో ద్యాముత సూర్యం యమస్యర్వా మృత్యు నేనః ప్రాణానాం వాయూనామ్." ఓం భూః యమ మావాహయామి, ఓం భువః ధర్మరాజ మావాహయామి, ఓగ్ం సువః ప్రేతేశ మావాహయామి, ఓం భూర్భువస్సువః మధ్యస్థ మావాహయామి.

నైర్ఋత్యాం- ఓం వసవః ప్రథమో దేవతానాగ్ం సోస్య ప్రజాం పశూన్పాహి. అతోదేవేభ్యః పశుభిర్యావై వసవ స్స్వస్త్యస్తు" ఓం భూః ఆరమ్భాధిపతి మావాహయామి, ఓం భువః నిర్ ఋతిమావాహయామి, ఓగ్ం సువః నీల మావాహయామి. ఓం భూర్భువస్సువః సర్వ రక్షోధిపతి మావాహయామి.। వారుణ్యాం— ఓం "యేతే శతం వరుణయే సహస్రం యజ్ఞియాః పాశా వితతాః పురుత్రా। తేభ్యో న ఇన్ద్రి స్సవితోత విష్ణు ర్విశ్వే దేవాఒముఞ్చన్తు మరుత స్స్వస్త్యా" ఓం భూః వరుణ మావాహ యామి, ఓం భువః ప్రచేతస మావాహయామి, ఓగ్ం సువః రక్తామ్బరధర మావాహయామి, ఓం భూర్భువస్సువః యాదస్పతి మావాహయామి.। వాయవ్యే- "ఓం మరుతః పరమాత్మా పరమాగతిః పరం బ్రహ్మ పరం యోగం పరమాత్మానాం మన్యే అజరం యోగ్ని రహమన్నం వాయవే"

ఓం భూః వాయు మావాహయామి, ఓం భూః జవన మావాహయామి, ఓగ్ం సువః భూతాత్మక మావాహయామి, ఓం భూర్భువస్సువః ఉదాన మావాహయామి. ఉత్తరే- "ఓం మిత్రావాసనః కౌబేరకా రక్షో రాజేన ప్రేషితాః, గ్రామగ్ం సజాన యోగచ్ఛన్తీచ్ఛన్తో పరిదాకృతాన్." ఓం భూః కుబేర మావాహయామి. ఓం భువః ధన్య మావాహయామి, ఓగ్ం సువః పౌలస్త్య మావాహయామి, ఓం భూర్భువస్సువః యక్షరాజ మావాహయామి.। ఈశాన్యే- "ఓం ఈశాన స్సర్వ లోకానాం త్ర్యమ్బక స్సర్వ విద్యానాం నద్వితీయో భవోద్భవాయ, ఈశ ఈశత్రే భూర్భువస్సువ రీశాయ లోకానాం భీమాయ వామదేవాయ నమః" ఓం భూః ఈశాన మావాహయామి. ఓం భువః దేవ మావాహయామి, ఓగ్ం సువః భవ మావాహయామి, ఓం భూర్భువస్సువః మహదేవ మానాహయామి। ఆవాహితాభ్యః సర్వాభ్యో దేవతాభ్యో నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి.

నవగ్రహారాధనం

గ్రహాయత్తా లోకయాత్రా....గ్రహాన్సమ్యక్పూజయతి గ్రహ పూజాం పురస్కృత్య సర్వకర్మ సమారభేత్ ఇతి సూత్రకారేణ కంఠోక్త్యా ఉక్తత్వాత్,ఆచార పరంపరాయాం శిష్టైరాచరితత్వాత్.

స్మృత్య విరోధిత్వాత్ నవగ్రహపూజా ఇదానీం ఆచరితుం యోగ్యతా కారణాత్ అనుసంధానం క్రియతే.

ప్రాణానాయమ్య. పూర్వోక్త....శుభతిధౌ అస్మిన్ దేవ దేవ్యోః (దేవ్యాః) వైవాహికాఖ్య కర్మణి అధిదేవతాసహిత ఆదిత్యాది నవగ్రహప్రీతయే నవగ్రహ ప్రసాదసిద్ధి ద్వారా శుభఫలా వాప్త్యర్థం. అధిదేవతాసహిత ఆదిత్యాది నవ గ్రహ పూజాం కరిష్యే. దిక్పాలక పూజా యాము క్తవత్ నవపదం విభజ్య తేమ.

వేది మధ్యే చతురస్ర మండలే సూర్యస్య :- ఆసత్యేన రజసా వర్తమానో నివేశయన్నమృతం మర్త్యంచ ।

హిరణ్యయేన సవితారథేనా2 దేవో యాతి భువనానిపశ్యన్న్॥

ఓం ఆదిత్య మావాహయామి, భాస్కర మావాహయామి, సూర్య మావాహయామి, మార్తాండ మావాహయామి.

తద్దక్షిణే సూర్యస్య అధిదేవతా అగ్నిం :- "ఓం అగ్నిం దూతం వృణీమహేహోతారం విశ్వవేదనం అస్యయజ్ఞస్య సుక్రతుం"॥

ఓం అగ్నిమావాహయామి.।

ఆగ్నేయాం వృత్తాకార మండలే చంద్రస్య :- "సోమోధేనుగ్ం సోమో అర్వన్త మాశుగ్ం సోయో వీరం కర్మణ్యం దధాతు। సాదన్యం విద ధ్యగ్ం సభేయం పితృశ్రవణం యోదదాశదస్మై॥"

ఓం సోమ మావాహయామి, యజ్ఞాంగ మావాహయామి, ఇందు మావాహయామి, చంద్ర మావాహయామి.।

తద్దక్షిణే చంద్రస్య అధిదేవతా వరుణం :- "యేతేశతం వరుణయే సహస్రం యజ్ఞియాఃపాశా వితతాఃపురుత్రా। తేభ్యో నఇన్ద్రో స్నవితోత విష్ణుర్విశ్వే దేవాఉముంచన్తు మరుతస్స్వస్త్యై"॥ ఓం వరుణ మావాహయామి.।

దక్షిణే తుట్యాకార మండలే అంగారకస్య :- "అగ్నిర్మూర్ధా దివఃకకుత్పతిఃపృథివ్యా అయమ్। అపాగ్ం రేతాగ్ంసి జిన్వతి॥"

ఓం అంగారక మావాహయామి, వక్ర మావాహయామి, రక్త మావాహయామి, ధరానుత మావాహయామి.।

తద్దక్షిణే అంగారకస్య అధిదేవతా గుహస్య :- "సుబ్రహ్మణ్యో బృహస్పతే స్సు తాయాఉ స్య పద్మయోనేః యస్యాత్మా వహనే వహతి."

ఓం గుహమావాహయామి.।

ఐశాన్యాం త్రికోణాకార మండలే బుధస్య :- "ఉద్బుధ్య స్వాగ్నే ప్రతిజా గృహ్యేన మిష్టా పూ ర్తే సగ్ం సృజేధామయంచ। పునఃకృణగ్ం స్త్వా సితరం యువాన మన్వా తాంగ్ంసీ త్వయి తన్తుమేతం" ఓం బుధ మావాహయామి, ఓం రౌహిణేయ మావాహయామి, సౌమ్య మావాహ యామి, శ్రవిష్ఠజ మావాహయామి.।

తద్దక్షిణే బుధస్య అధిదేవత విష్ణుం :- "ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదం సమూఢ మస్య పాగ్ం సురే" ఓం విష్ణుమావాహ యామి.।

ఉత్తరే అష్టాశ్రమండలే బృహస్పతిః- "బృహస్పతే అతీయ దర్యో అర్ హాద్యుమ ద్విభాతి క్రతుమజ్జనేషు। యద్దీద యచ్ఛవస ర్త ప్రజాతత దస్మాసు ద్రవిణం దేహిచిత్రం :" ఓం పీత వర్ణ మావాహయామి, గురు మావాహయామి, తైష్యమావాహయామి, బృహస్పతిమావాహయామి.

తద్దక్షిణే బృహస్పతి అధిదేవత ఇన్ద్రిః :- "ఇంద్రం ప్రణయ న్తం వపురిన్ద్రిగ్గ్ం స్రవ న్తగ్ం సవితార మిన్ద్రిం దధాతు। శక్ర సుకృతస్య లోకమిన్ద్రిం మన్యే వితరం మాతరంచ॥" ఓం ఇన్ద్రిమావాహయామి.।

ప్రాచ్యాం అర్ధచంద్రాకార మండలే శుక్రస్య :- "శుక్ర న్తే అన్య ద్యజత న్తే అన్య ద్విషురూపే అహనీ ద్యౌరివాసి। విశ్వాహి మాయా అవసిస్వధావో భద్రాతే పూషన్నిహరాతి రస్తు"॥ ఓం శుక్రమావాహ యామి, ఓం భార్గవ మావాహయామి, కావ్య మావాహయామి, పరిసర్పిణ మావాహయామి.।

తద్దక్షిణే శుక్రస్య అధిదేవతా శచీ :- "గన్ద ద్వారాం దురా ధర్ షాం నిత్య పుష్టాంకరీషిణీం ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రియం।"

ఓం శచీ మావాహయామి.।

పశ్చిమే వజ్రాకార మండలే శని :- "శం నో దేవీ రభిష్టయ ఆపో భవన్తు పీతయే శం యో రభిస్రవంతునః॥"

ఓం సూర్యపుత్ర మావాహయామి, మంద మావాహయామి, వైవత్య మావాహయామి, శనైశ్చర మావాహయామి.।

తద్దక్షిణే శన్యధిదేవతా బ్రహ్మ :- "ఓం బ్రహ్మజిజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమ త స్సురుచో వేన ఆవః సబుధ్నియా ఉపమా అస్యవిష్టా స్సతశ్చయోని మసతశ్చ వివః॥" ఓం బ్రాహ్మణ మావాహయామి.।

నైరుత్యాం దండాకార మండలే రాహుః :- "ఓం కయానశ్చిత్ర ఆ భువదూతీ సదా వృధ స్సఖా। కయా శచిష్టయా వృతా"

ఓం రాహు మావాహయామి, దైతేయ మావాహయామి, ఉరగేశ మావాహయామి, గ్రాహక మావాహయామి.।

తద్దక్షిణే రాహు అధిదేవత శేషః :- "శంనోని దత్తాం తపసోజి హర్తాం స్వయంభు రగ్రే మృతయేఽమృతాయ"

ఓం శేషమావాహయామి.।

వాయవ్యాం ధ్వజాకార మండలే కేతుః :- "కేతుం కృణ్వన్న కేతవే పేశో మర్యా అపేశసే సము షద్భి రజా యధాః"॥

ఓం కేతు మావాహయామి, కృష్ణవర్ణ మావాహయామి, రౌద్ర మావాహయామి, ఆప్రకాశిన మావాహయామి.

తద్దక్షిణే కేతు అధిదేవత యమః :- "యమోదాధార పృథివీం మయోద్యాముత సూర్యః, యమస్సర్వ మృత్యుస్తేన ప్రాణానాం వాయూనాం" ఓం యమ మావాహయామి.

ఆవాహితాభ్యః సర్వాభ్యో దేవతాభ్యో నమః ఆసనాద్యక్షతోపచారాన్ సమర్పయామి.

రక్షాబంధనం

ప్రాణానాయమ్య, ఏవంగుణ..... శుభతిథౌ మహోత్సవే సాయం కాలే దేవస్య దేవ్యోః (దేవ్యాః) వివాహ దీక్షా కౌతుక బంధనం కరిష్యే (ఇతి సంకల్ప్య) స్వర్ణాదినాల జ్కృతే సతణ్డులే పాత్రే ప్రతిసరాన్ విన్యస్య షడుపచారాన్ కృత్వా, స్వస్తి సూక్తేన తానభిమృశ్య, "స్వస్తినో మిమీతా..... శ్వభయన్నో అస్తు" స్వస్తిదా విశస్పతి రితి దేవస్య దక్షిణకరే దేవ్యో స్తత న్మన్త్రేణ వామకరే బధ్నీయాత్, "స్వస్తిదా విశస్పతి వక్ర్తా త్రహా విమృధోవశీ। వృషేన్ద్రిః పురఏతునః। స్వస్తిదా అభయం కరః" "శ్రియే జాత.....తద్రా" "మేదినీ.....విష్ణుర్మనః"

కన్యావరణమ్

పూర్వోక్త.....తిథౌ, ప్రత్యబ్ద.... ఉత్సవే సాయంకాలే దేవస్య దేవ్యో వైవాహికాంగం కన్యావరణం కరిష్యే (ఇతి సంకల్ప్య) చతురో ద్వావా శ్రీవైఖానసాన్ (ఋత వృత్త సంపన్నాన్ ప్రసుగ్మన్తాఒ నృషరేతి ద్వాభ్యా మభి మన్త్ర్యి "ఓం ప్రసుగ్మన్తా ధియసా నస్య సక్షణి వరేభి ర్వరాగ్ం అభిషు ప్రసీదత। అస్మాక మింద్ర ఉభయం జుజోషతి యత్సోమ్య స్యాన్ధసో బుబోదథి। అన్యక్షరా బుజవఃసన్తు పన్థా యేభి స్సఖాయో యన్తినో వరేయమ్। సమర్యమా సంభగోనో నినీయా ధ్సంజాస్పత్యగ్ం సుయమముస్తు దేవాః" భగవదర్థం కన్యాం వృణీధ్వం మితి ప్రహిణుయాత్ః ఓం భగవదర్థం కన్యాం వృణీధ్వం (లక్ష్మ్యర్థం హరిం వృణీధ్వం). ఓం భగవదర్థం కన్యాం వృణీధ్వం (మహ్యర్థం హరిం వృణీధ్వం) (వృణీమహ ఇతి ప్రతి వదేయుః) [యస్య దేవస్య కళ్యాణం క్రియతే తస్య దేవస్య ప్రవర మేవవదేత్] (తే లక్ష్మి ప్రదమాగత్య) అచిన్త్యా ద్భుత నిత్యయౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ అఖిలలోక పవిత్ర గోత్రాయ శ్రీమహావిష్ణవే వరాయ, భృగో స్సంకల్ప తనయాం

భార్గవగోత్రజాం శ్రీదేవీ నామ్నీం ఇమాం కన్యాం వృణీమహే ఇత్యుక్త్వా అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ అఖిలలోక పవిత్ర గోత్రాయ. అచ్యుత పరబ్రహ్మణే ఆదినారాయణాయ వరాయ. భృగో సంకల్ప తనయాం భార్గవ గోత్రజాం శ్రీదేవీ నామ్నీమిమాం కన్యాం దాస్యామీతి కన్యా ప్రదాతోక్తా శ్రియై పుష్పమాలికాం దద్యుః, (పశ్చాన్మహీ ప్రదమాగత్య)అచిన్త్యాద్భుత నిత్యయౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ అఖిల లోక పవిత్ర గోత్రాయ శ్రీమహావిష్ణవే వరాయ, కశ్యప ప్రజాపతే స్సంకల్ప తనయాం కాస్యప గోత్రజాం మహీ దేవీ నామ్నీ మిమాం కన్యాం వృణీ మహే ఇత్యుక్త్వా, అచిన్త్యా ద్భుత నిత్య యౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ అఖిల లోక పవిత్ర గోత్రాయ అచ్యుత పరబ్రహ్మణే ఆదినారాయణాయ వరాయ, కశ్యప ప్రజాపతే స్సంకల్ప తనయాం కాశ్యపగోత్రజాం మహీ దేవీనామ్నీ మిమాం కన్యాం దాస్యామీతి కన్యాప్రదా త్రోక్తాః మహ్యై పుష్పమాలికాం దద్యుః; ఏవం శ్రియం మహీంచ వృత్వా, ఇద మిత్థమితి పరస్పరం సంభాష్య, దేవ సన్నిధి మాగత్య సర్వం నివేద్య నమస్కుర్యుః.

మధు పర్కమ్

ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సంకీర్త్య ఏవంగుణ....తిథే శ్రీలక్ష్మీ నారాయణ ప్రసాదేన ఆ చంద్రార్క మాశేష వైశేషికా ఋణ సౌభాగ్య సౌమనస్య నిత్య నిరతిశ యానంద నవాభ్యుదయ వైకుంఠలోక వాప్య ర్థం ఏకవింశతి సంఖ్యాక ఉభయ వంశ తారక షోడశ మహాదానా తర్వాత్తి యధాశ క్తి సాలంకృత కన్యాదాన పూర్వాభాజని సమాగతం (ఇమం వర రూపధారిణం హరిం (రామచంద్రం) మధు పర్కేణ పూజ యిష్యే) ఇమం వర రూప ధారిణం దేవదేవం శ్రీ మహా విష్ణుం మధు పర్కేణ పూజయిష్యే (ఇతిసంకల్ప్య) (అపవుప స్పృశ్య) వరాయ

ఇదమాసన మితి విష్టరం దత్వా, "వరాయ ఇదమాసనమ్" రాష్ట్రీ భూదితి దేవస్య దక్షిణహస్తే కూ చ్చమూర్ధ్వాగ్రం దత్వా, "రాష్ట్ర భృతస్యాచార్యా సన్దిమా త్వద్యోషగ్ం, రాష్ట్రీ భూదసి సమ్రాడా సన్దిమా త్వద్ద్యోషగ్ం రాష్ట్రీ భూద స్యధిపత్న్యా సన్దిమా త్వద్యోషమ్." అధావనీద మితి తత్పురతతో హరిద్రయా చతురస్రమణ్డల ముపతిష్య "అధావనీదం పరమం పవిత్రం సురేశ వీర్యా దివ స్తు రక్షా. ఆయాస్తు దేవాః పిత్య భిస్సహా త్రాస్మింస్తలే సన్నిధిం దత్తలి ప్తే." ఆపః పాదా ఇతి పాదుకం పత్న్యా ఒఒ వజిక్ తేన జలేన దక్షిణాది క్రమేణ ప్రక్షాళయేత్: "ఆపః పాదా వనేజనే ద్విక్ష న్తం నాశయన్తు మే, అస్మిన్కులే బ్రహ్మవర్చ స్యసాని" విరాజ ఇత్యాచార్యః దక్షిణం కర్ణ పాణితల మభిమృశ్య, "విరాజోదోహోసి విరాజోదోహమసి యమపద్యాయ విరాజ" తేన మన్త్రే ణై వాత్మనో హృదయ మభిమృశతి, "విరాజో....విరాజ" తేజోవత్స్యాన ఇత్యాహతే వాససీ ప్రదాయ. తేజోవత్స్యా వస్సవితుః ప్రసవేశ్వినో ర్బాహుభ్యాం పూష్ణోహస్తాభ్యాం" మయితేజ ఇత్యమ్ముక్, మాచమనీయంచ దత్వా "మయితేజ ఇన్ద్రియం వీర్య మాయుః కీర్తి ర్వ చో యశోబలం బ్రహ్మవర్చస మన్నాద్యమ్" "మయితేజ....మన్నాద్యమ్" ఆమాగన్య శనేతి పాత్రేణై వ మధుపర్కం దద్యాత్ "ఆమాగన్ యశసావర్చసా సగ్ం సృజ పయసా తేజసావ. తంమా ప్రియం ప్రజానాం కుర్వధిపతిం పశూనాం, సముద్రం వహ ప్రహిణోమి స్వాం యోని మపిగచ్ఛత, అచ్ఛిద్రః ప్రజయా భూయాసం మాపరాసేచి మత్ప్రయః దేవస్యత్వే త్యాచార్యః ప్రతి గృహ్య "దేవస్యత్వాసవితుః ప్రసవేఒ శ్వినోర్బాహు భ్యాం పూష్ణోహస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి." యన్మధునో మధవ్యమితి దేవే శాయ నివేద్య. "యన్మధునో మధవ్యం పరమ మన్నాద్యం వీర్యమ్,

తేనాహం మధునో మధవ్యేన పరమేణాన్నా ద్యేన వీర్యేణ పరమోన్నాదో మధవ్యోసాని,తేజసేత్వా శ్రియై యశసే బలాయాన్నాద్యాయ ప్రాశ్నామి" యోగే యోగే తవస్తర మిత్యాచమనం దత్వా, "యోగే యోగే. ... మూతయే" శన్నో దేవీరితి పునరాచమనం దద్యాత్ "శన్నో దేవీ.... రభిశ్రవన్తునః" అమృతా పిధాన మసీతి ధేనుం బధ్వా "అమృతా పిధాన మసి" యజమానః గాం దదామితి సంకల్ప్య, గామ్ దదామి యజ్ఞో వధ్ఞతాం ఇతి స్వీకుర్వన్చ ధ్నీయాత్, "యజ్ఞోవధ్ఞతాం యజ్ఞస్య వృద్ధి మను వర్ధాపచతి రస్యపచితిమ్మా కుర్వ పచి తోఽహం మనుష్యేషు భూయాసమ్" గౌర్ధేను భవ్యేతి తస్యై తృణ ముష్టిం ప్రదాయ "గౌర్ధేను భవ్యా మాతా రుద్రాణాం దుహితా వసూనాగ్ం. స్వసాదిత్యానా మమృ తస్య నాభిః, ప్రణువోచం చికితుషే జనాయ మాగా మనాగా మదితిం వధిష్ఠం, పిబతూదకం తృణాన్యత్తు, ఓము త్సృజిత" గౌరస్య పహతేతి తాం సంస్పృశ్య, "గౌరస్య పహత పాప్మా పపాప్మానం జహి మమ చాముష్యచ, హనన్మే ద్విషన్తగ్ం హతో మే ద్విషత్కరు." తత్సు భూత మితి విసజ్ఞయేత్, తత్సుభూతం విరాదన్నం తన్మాక్షాయి తస్యతే ఽ శీయ తన్మ "ఊర్జన్తాః". ఆత్మ సూక్తం జప్త్వా, "ఓం ఆత్మాత్మా పరమాన్న రాఽత్మా మహ్యాన్న రాఽత్మా యశ్చాతి రాఽత్మా సతనోన్న రాఽత్మా వ్యావేష్టి విశ్వం సకలంబిభర్తి యోఽ వ్యక్త పుణ్య స్సతునః ప్రధానః, ప్రాణః ప్రణీతి స్సవుదాన ఆదిర్వరదో వరాహో వ్యానశ్చ మేస్యా త్తపసా ఇ్చమూర్తిః కపిలో మునీన్దోర్ధి యశ్చాపానో హయశీర్షోనః, యత్సర్వ, మశ్నా త్యజర స్సమగ్రం శ్రియ మూజ్ఞ యుక్తాగ్ం సతుయే సమానః, బలమాసురం యత్సతతం నిహన్తా బ్రహ్మ బుద్ధిర్మే గోప ఈశ్వరః, సవితాచవీర్య మిన్దుశ్చ ధాతు రసభూత భూతా భూతాస్సభూతాః, ద్యౌర్మే అస్తుమూర్ధో ధరన్నభోవా భూమిర్య ధాఙ్ఘి ర్వ్యవృదేహ మీశః, అస్తినియేస్యు రథ పర్వతాఖ్యా భుజగాశ్చ

కేశా దివియే చరన్తః, ద్యౌ నేత్రరూపౌ విధుపృష్ఠి ముఖ్యౌ రుధిరఞ్చ సారం సకల ఞ్చ తోయం. స్నాయవోమే ఆసన్నా ద్యౌర్భృగుర్మే హృదయమస్తు, సర్వే అన్యే మునయోఙ్గ భూతా వే దామే ఆస్యం జిహ్వామే సరస్వతీ, దన్తామరుత ఉపజిహ్వ వుపశ్రుతిః, వృష ణౌ మిత్రా వరుణా వుపస్థ: ప్రజాపతి రాన్త్రిమే వేదా శ్రుతి స్మృతి మేధాధారణే, స్వేదం మేవర్షం మూత్రకోశగ్ం సముద్రం పురీషం కాఞ్చనమ్, సావిత్రీ, గాయత్రీ మర్యాదావేది, హృత్పుండరీకే విమలే ప్రతిష్ట స్సకల స్సలక్ష్మీ స్సవిభూతి కాఙ్గో యత్సర్వం పుణ్యం మయ్యదిష్ఠాణ మస్తు, సర్వేషాం దేవానా మాత్మక స్సర్వేషాం మునీనా మాత్మకా స్తపోమూ ర్తి రిహ పుణ్యమూ ర్తి రాసన్న్" దేవం ధ్యాయన్నే కాక్షరాది సూ క్తం విష్ణుసూ క్తం పురుషసూ క్తం వైష్ణవం జపేత్, ఓం ఏకాక్షరం త్వక్షరితాని సోమే సుషుమ్మయా చీహి మృడీన ఏకః త్వం విశ్వ భూర్భుత పతిగ్ం పురాణగ్ం పర్జన్య ఏకో భువనస్య గోప్తా. విశ్వే నిమగ్నః పదవీ కవీనాం త్వం జాతవేదా భువనస్య నాధః. అజ స్త్వమగ్రే సహిరణ్య రేతా యజ్ఞ స్త్వమేవైక విభుః పురాణః. ప్రాణప్రసూతి ర్భువనస్య యోని ర్వ్యాప్తం త్వయా ఏకపదేన విశ్వమ్. త్వం విశ్వ భూర్యో నిరపాగ్ం సుగర్భుః కుమార ఏకో విశిఖస్సుదన్వా. వితత్య ఖాణం తరుణార్క వర్ణం వ్యోమా న్తరే ఖాసి హిరణ్య గర్భుః. ఖాసాత్వయా వ్యోమ్ని కృతం విమానం తాక్షర్యుః కుమార స్వమరిష్ట నేమిః. త్వం వజ్ర భృద్భూత పతి స్త్వమేవ కామః ప్రజానాం నిహి తాసి సోమే. స్వాహా స్వధా యచ్చవషట్కా రోతి రుద్రుః పశూనాం గుహయా నిమగ్నుః. ధాతా విధాతా పవన స్సువర్ణో విష్ణుర్వరాహో రజనీరహశ్చ. భూతం భవి ష్యత్కత విక్రమస్త్వం పరమాక్షరంచ. ఋచో యజూ గ్ం షి ప్రసవ న్తి వక్త్రాత్సామాని సమ్రాడ్వసు రన్తరిక్షమ్. త్వం యజ్ఞ నేతా హతుభుగ్విభుశ్చ రుద్ర స్తధాతిత్య గణావసుశ్చ. సవేషదేవోం

బరయాణ చక్రే అభ్యో తృతిష్ఠేత తమోవినుద్యన్న్, హిరణ్మయం
యస్య విభాతి సర్వం వ్యోమా న్తరే రశ్మిమయగ్ం సునాభిః ససర్వ
వేత్తా భువనస్య గోప్తా నాభిర్జనానాం జనితా ప్రజానాం। ప్రోతాస్య హోతా
విచిత్రిగ్ం క్రతూనాం ప్రజాపతి శ్చన్ద్రి మయోని గర్భః। సామైశ్చ సాఙ్గం
విరజస్క బ్రాహ్మగ్ం హిరణ్మయం వేదవిదాం వరిష్టమ్। యమధ్వరే
బ్రహ్మవిదస్తు వన్తి సామైర్యజుర్భిః క్రతుభి స్త్వమే వ। త్వగ్ం స్త్రీ
పుమాం స్త్వంచ కుమార ఏక స్త్వగ్ం హి కుమార్యణ్ణ భూతా స్త్వమేవ,
త్వమేవ ధాతా వరుణశ్చరాజా త్వం వత్సరోగ్ని ర్యమ ఏవ శర్వాః,
మిత్రస్సు పర్ణశ్చన్ద్రి ఇన్ద్రోధ రుద్ర స్త్వష్టా విష్ణు స్సవితా గోపతి స్త్వం,
త్వం విష్ణుర్భూతాని త్రాసుదైత్య స్త్వయావృతం జగదుల్బేన గర్భః,
త్వం భూర్భువ స్త్వగ్ం హ్యాది తేస్తు నూను స్త్వగ్ం హి స్వయమ్భూరుత
విశ్వతో ముఖః। యవేవం నిత్యం వేదయతే గుహాశయం ప్రభుం
పురాణగ్ం సర్వభూతగ్ం హిరణ్మయం బుద్ధిమతాం పరాంగతిగ్ం
సబుద్ధి మాన్బుద్ధి మతీత్య తిష్ఠతి॥ ఓం విష్ణోర్నుకం..... స్థవిరస్య
నామః" "ఓం సహస్ర శీర్షా పురుషః..... స న్తి దేవాః" "ఓం అతో
దేవా అవన్తునో..... స్సప్త ధామభిః" దేవేశం ప్రణమ్య, దేవ్యా
దేవ సన్నిధిః మా నీయా ఽ న్తరే యవనికాం కృత్వా, సుముహూ ర్తేన
మంగళాష్టకం చూర్ణికాంచ పఠతి॥

మంగళాష్టకమ్

శ్రీమత్పూణ్ణ సుధాంశు శోభిత తనుశ్శుక్లాంబరస్సున్దరః
సత్వాఢ్య స్సుచతుర్భుజ శ్శుభవిధి ర్విష్ణు ర్వినోదీ విరాట్
భక్తాభీష్ట ఫలప్రదాన నిపుణః శశ్వత్ప్ర సన్నాననః
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణ పురుషః కుర్యాత్స దామంగళమ్॥ 1

పాతీనః కమఠో వరాహ నృహరీ కల్యాణ దాయీ వటుః
భార్గవ్యో రఘు నాయకో యదుపతి ర్బుద్ధశ్చ కల్కీతితః
ద్రుహ్మాదిస్తుత నామరూప విలసద్దేవో జగద్రక్షకః
పాయాద్వో భగవాఀ పురాణ పురుషః కుర్యాత్సదామంగళమ్॥ 2

శ్రీలక్ష్మీర్వనజాలయా వసుమతీ వారాహిణీ వైష్ణవీ
వైదేహీ వరదా రమా భగవతీ సర్వేశ్వరీ రుక్మిణీ
కల్యాణీ కరుణాన్వితాఽ ఖిల జగన్మాతా మహీ నాయకీ
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణ పురుషః కుర్యాత్సదా మఙ్గళమ్॥ 3

శ్రీసీతా కుచ కుఙ్కుమాఙ్కితను తను శ్ఛృఙ్గార వారాం నిధి
శ్రీ కణ్ఠాంబుజ సంభవాది విబుధై స్సంస్తూయ మానోఽ చ్యుతః
శ్రీరామ స్సుగుణా కరః ఖగ ధర శ్రీవత్స వక్షస్థలః
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణ పురుషః కుర్యాత్సదామంగళమ్॥ 4

శంఖ శ్శాశ్వ్య రవ శ్శశాంక రుచిభి శ్శశ్వత్ప్ర సన్నా స్సద
శ్చక్రం చారు పరాక్రమం చ విలస ద్విజ్ఞాన తేజోమయమ్
శార్ఙ్గం దివ్యగుణం ధనుర్వర మజౌ కౌమోదకీ నన్దకౌ
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణ పురుషః కుర్యాత్సదామంగళమ్॥ 5

విష్వక్సేన విభు స్సుదర్శన ధరోఽ నన్త స్సుపర్ణో బలః
ప్రద్యుమ్నయః కుసుమాయు దశ్చ భరత స్సౌమిత్రి యుగ్మం కుశః
రామ స్సత్య ప్రపరాక్రమశ్చ భగవాన్ గోవిన్ద భక్తోద్ధవః
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణ పురుషః కుర్యాత్సదా మంగళమ్॥ 6

ప్రహ్లాదోపతి రంబరీష నృపతి ర్వ్యాసో వశిష్ఠ శ్శుకః
పార్థః శౌనక సంయు మీశ జనకో రుక్మాఙ్గదో నారదః
అక్రూరశ్చ విభీషణో భవధ్రువౌ పుణ్యాధికౌ వైష్ణవే
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణ పురుషః కుర్యాత్సదా మంగళమ్॥ 7

సాఙ్గోపాఙ్గ పురాణ వేద్య మనఘం వేదాధికం వైష్ణవమ్
సున్నిగ్ధం సుకవి ప్రియమ్ శుభకరం రామాయణం రాజితమ్
భవ్యం భాగవత ప్రభావ మమృతం భాగ్యోన్నతం భాసురమ్
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణ పురుషః కుర్యాత్సదా మంగళమ్॥ 8

చూర్ణిక

స్వస్తిశ్రీ కల్పద్రుమ కామగవీ చింతారత్న నిజర్రగజారి విస్తార కస్య, దేవాఽ శన ప్రస్తారకస్య, వివిధ గ్రాహ ఘుమఘుమాయ మానాఽ భ్రంకష కల్లోల వీల్లితస్య, వంజుల మంజరీ కృత ఫేన నవ మంజరీ లాలితస్య. గంగాది మహా తరంగిణీ సంగ సముద్భూత మంగళ భంగ శృంగారస్య, సకల గుణాఽ ధార పయః పారా వారస్య మధ్యే ప్రదేశే, హారనిహార పటీర కర్పూర ప్రభా ధగధగాయ మాన ధవళ ద్వీపే, సంతాన సంతతో ద్యాన పరి వృతే, సన్తతా మృత పరిపూరిత పరిఘావలయితే, హిరణ్య ప్రాకార ప్రకాశమానే, నవరత్న విచిత్రిత తోరణ ద్వారశోభిత వివిధ సౌధ విభ్రాజితే. వైజయన్తీ కాన్తీ దున్తురిత నభోమండలే, దివ్యవిలాసినీ సహస్ర సంఖ్యా కీర్ణ వీధీ విరాజితే, రాశీ కృతాఖండ సౌభాగ్య నిర్మితే, దివ్య నగరే, శ్రీమతి వైకుంఠే విష్వక్సేనాధి ప్రధాన కింకర మందిర సందోహ విస్తృతే–దుర్ని రీక్ష్య జయ విజయాది ద్వారపాలక సంరక్షిత బహుళ జన పరివారస్య బహిరంగణ చిత్ర విచిత్రిత రత్న స్తంభ సహస్ర భాస్వత్తేజో విశేష విస్ఫూర్జిత మహనీయ సభామంటప మధ్యస్థ మహా సింహాసనాధి రూఢస్య, దివ్య శ్రీ వీజ్యమాన చామరస్య, బ్రహ్మేన్ద్రాది త్రయస్త్రింశత్కోటి దేవతా సంఘాత ఘూర్ణాయ మాన సభా సన్నివేశస్య,పరితః ప్రవర్తిత దివ్య శ్రీ వర్తనావలోకన సావధాన చతురస్య, కందర్పకోటి సౌందర్య ధుర్యస్య, ఉత్పుల్ల పుండరీక విశాలలోచనస్య, బాహువిటపావిభూషిత

శంఖచక్ర గదాభయ ధరితస్య, దేవదేవస్య, శ్రియః పతేః పురుషోత్త మస్య, భగవతో నారాయణస్య, ప్రసాదేన (అస్మిన్ గ్రామే స్థితానాం ప్రజానాం, సర్వేషాం భక్తజనానాంచ వ్యాధి, చోర దుర్భిక్షానా వృష్టి రాజబాధాది సర్వోపద్రవ శాన్త్యర్థం, ఇక్షు క్షీర దధి మధుఘృత గుడ మరీచి జీర కైలాలవంగ కర్పూర కస్తూరికాగరు శ్రీ గంధ ముక్తాహార కనక మణి విద్రుమ శుక్ల కౌశేయకాది శుభద్రవ్యాణి శోభనకరాణి భవేయుః) సంవత్సరాయన ఋతు మాస పక్ష తిథి వార నక్షత్ర యోగ కరుణ లగ్న హో రా ద్రేక్కాణ నవాంశ ద్వాదశాంశ, త్రింశాంశ త్రింశ దంశ కాః, నిరన్తర మనుకూలా శుభాశ్శోభనా స్సర్వే గ్రహా స్సునక్షత్రా శుభై కాదశ స్థాన ఫలదా వరదా సుప్రసన్నా స్సుమూహూర్తాభవన్తు.

అమోఘ చక్షు ద్రువస్తే ఇతి సగుడ జీరకాన్ పరస్పరం శిరసి నిక్షిపేత్,"అమోఘ చక్షు రపతి ష్మోతి శివా పతిభ్యస్సుమనా స్సువర్చాః జీవ సూదేవకామాస్యోనా శం నో భవ ద్విప దే శం చతుష్పదే" "ధ్రువం తే రాజా వరుణో ధ్రువం దేవో బృహస్పతిః, ధ్రువంత ఇన్ద్రో శ్చాగ్నిశ్చ రాష్ట్రం ధారయతాం ధ్రువమ్" యవనికా మపసీయ ప్రసుగ్మ న్తేతి దేవో దేవీ మీక్షేత, "ఓం ప్రసుగ్మన్తా ధియసా నస్య సక్షణి వరేభి వరాగ్ం ఆభిషు ప్రసీదత, అస్మాక మిన్ద్రో ఉభయం జుజోషతి యత్సేమ్య స్యాన్దసో బుబోధతి, అనృక్షరా ఋజువస్సన్తు పన్తా మేభి స్సఖాయో యన్తినో వరేయమ్, సమర్యమా సంభగో నోనినీయా ధ్సం జాస్పత్యగ్ం సుయమమస్తుదేవాః" అభ్రాతృఘ్నిం ఇతి దేవీదేవ మీక్షేత "ఓం అభ్రాతృఘ్నిం లక్ష్మ్యంతా మస్యైసవిత స్సువ" దేవ్యో ప్రత్యగాననే సంస్థాప్యః యజమాన స్సపత్నీక శ్చోత్తరాభి ముఖో, ద్విరాచమ్య, త్రిః ప్రాణా నాయమ్య, దక్షిణజానుని వామహస్త ముత్తానం కృత్వా తదంగుష్ట తర్జనీభ్యామక్షద్వే అవాచీనస్య దక్షిణపాణే రంగుష్ఠ రహితా

శ్చత స్రోంఒగుళి ర్న్యస్య, దక్షిణాంగుష్ఠేన వామాంగుష్ఠం పరి వేష్య హరిః ఓమిత్యు పక్రమ్య.

మహా సంకల్పః

హరిః ఓం అద భగవతో మహాపురుషస్య శ్రీ మదాది నారాయణస్య, అచింత్యా పరిమిత శక్త్యా బ్రియమాణస్య, మహాజలౌఘస్యమధ్యే పరిభ్రమమాణానామనేక కోటి బ్రహ్మాండానా మేకతమే, అస్మిన్ జంబూ కాశాహంకార మహదవ్యక్తాఖ్య సప్తావరణై రావృతే అస్మిన్ మహతి బ్రహ్మాండే.ఆధారశక్తి శ్రీవరాహ కూర్మానన్తాష్టదిగ్గజో పరిప్రతిష్టతానాం అతల వితల సుతల తలాతల రసాతల మహాతల పాతాళాఖ్య సప్త లోకా నామూర్ధ్వభాగే, భూలోకే, భువర్లోక సువర్లోక మహర్లోక జనలోక తపోలోక సత్యలోకాఖ్య షల్లోకానామధోభాగే, మహానాభాయ మానస్య ఫణిరాజస్య శేషస్య సహస్రఫణా మణిమండల మండితే. ఐరావత పుండరిక వామన కుముదాంజన పుష్పదంత సార్వభౌమ సుప్రతీకాఖ్యాష్ట దిగ్దంతి ఖండా దండో త్పన్నితే, అమరావతీ తేజోవతీ సంయమనీ రక్షోవతీ సిందు మతీ గంధ వత్సలకావతీ యశోవతీ త్యష్ట దేవపురీ విరాజితే. ఇంద్రాగ్ని యమనిర్ ఋతి వరుణ వాయు కుబేరేశానాఖ్యాష్ట లోకపాలక పరిపాలితే, లోకా లోకాచల వలయతే, లవణేక్షుసురాసర్పి దధిక్షీర శుద్ధోదకాఖ్య సప్తార్ణవపరివృతే, జంబూ ప్లక్ష కుశ క్రౌంచ శాకశాల్మలి పుష్యరాఖ్య సప్తద్వీప దీపితే, మహేంద్ర మలయ సహ్య శుక్తిమదృక్షవద్వింధ్య పారియాత్రాఖ్య సప్తకుల పర్వత విరాజితే, భారత కింపురుష హరీభా వృత భద్రాశ్వ కేతుమాల హిరణ్యక రమణక కురువర్షాఖ్య నవ వర్షాణాం మధ్యే, భరతవర్షే, ఆంధ్ర కళింగ తామ్ర గభస్తి పున్నాగ గన్ధర్వ సౌమ్యవరుణ భరతాఖ్య నవఖండానాం మధ్యే భరత ఖండే మహాసరో రుహాకార పంచాశత్కోటియోజన విస్తీర్ణ భూమండలే

లక్షయోజన విస్తీర్ణ జంబూద్వీపే, దండకారణ్యే, ప్రజాపతిక్షేత్రే, కర్మ భూమౌ, ఆవంతి కురుక్షేత్రాది సమభూమధ్య రేఖాయాః పూర్వదిగ్భాగే మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీవేంకటాచల స్యోత్తరదిగ్భాగే, శ్రీఅహోబల గరుడాచలస్య పూర్వదిగ్భాగే, శ్రీరంగస్యోత్తరదేశే, మహానద్యోర్మధ్య దేశే, సత్యవ్రతక్షేత్రే. సకల దేవతా సన్నిధౌ, సకల జగత్సాక్షిణః, పరార్ధద్వయ జీవినో బ్రహ్మణోద్వితీయ పరార్ధే ప్రథమపక్షే ప్రథమపక్షే ప్రథమేఽహని ద్వితీయ యామే త్రయోదశ ఘటికా ద్వాచ త్వారింశ ద్విఘటికానుగతాను తృతీయ ముహూర్తే ప్రథమ ప్రాణాయామ కాలే పురుహూత నామ ధేయేంద్ర సమయే, పార్థివ కూర్మ ప్రళయానంత శ్వేతవరాహ బ్రాహ్మసావిత్ర్యాఖ్య సప్తకల్పానాం మధ్యే పంచమే శ్వేతవరాహకల్పే స్వాయం భువస్వారోచిషో త్తమ తామసరైవత చాక్షుష వైవస్వత సూర్యసావర్ణి ధర్మసావర్ణి దక్షసావర్ణి బ్రహ్మ సావర్ణి వేదసాపర్ణ్యాఖ్య చతుర్దశమన్వంత రాణాం మధ్యేసప్తమే వైవస్వత మన్వంతరే, తత్రైక సప్తతి మహాయుగానాం సప్తవింశతి మహాయుగేష్వ తీతేషు తదుపర్యష్టావింశతితమే మహాయుగే అష్టావింశతి సహస్రాన్విత స్తపదశ లక్షాబ్దే కృతయుగే యాతే, షణ్ణవతి సహస్రాన్విత ద్వాదశ లక్షాబ్దే, త్రేతాయుగే యాతే చతుష్షష్టి సహస్రాన్వితాష్ట లక్షాబ్దే ద్వాపరయుగే యాతే ద్వాత్రింశత్సహస్రాన్విత చాతుర్లక్షా బ్దేవర్తమానే కలియుగే ప్రథమపాదే యుధిష్ఠిర విక్రమార్క శాలివాహన విజయాభి నందన నాగార్జునకల్ప భూపాఖ్యషట్కానాం మధ్యే తృతీయే శాలి వాహనశకే, అస్మిన్ దేశే వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన ప్రభ వాది షష్టి సంవత్సరాణాం మధ్యే సంవత్సరే, ఆయనే, ఋతౌ, మాసే పక్షే, తిథౌ, వాసరే, నక్షత్రే, యోగే, కరణే, ముహూర్తే, మమ అనేక జన్మను ఇహ జన్మని చ ఏతత్ క్షణపర్యంతం బాల్యయౌవన కౌమార వాధిక కేషు రహసి ప్రకాశే చ అవృత్తానావృత్త మహాపాతకాది సమస్త

దురితక్షయార్థం దశపూర్వేషాం దశావరేషాం మద్వంశ్యానాం మాతృ వంశ్యానాం సర్వేషాం, పితృణాం కుంభీపాక లోహితధా మాతపవంఘాత కాలసూత్రాది వివిధేభ్యో మహామోరేభ్యో నరకేభ్య ఉత్తీర్య తిలైస్సూర్య మండల పర్యంతం కృతరాశేర్వక్ష్య సహస్రావసానే ఏకైక తిలాప కక్ష్య క్రమేణ సర్వరాశ్య పకక్ష్య సమ్మిత కాలే, శ్రీ హరిలోకే నివాససిద్ధ్యర్థం, యవైశ్చంద్రమండలపర్యంతం కృతరాశేర్వక్ష్య సహ స్రావసానే ఏకైకయవాపకక్ష్యక్రమేణ సర్వరాశ్యపకక్ష్య సమ్మిత కాలే, ఆదిత్యలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం ,గంగావాలుకాభి స్సప్తర్షిమండల పర్యంతం కృత..... కాలే బ్రహ్మలోకే నివాససిద్ధ్యర్థం, మాహే ద్రువ మండల పర్యంతం కృతరా.... సమ్మితకాలే ద్రువలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం, గోలోమభి నక్షత్రమండల పర్యంతం కృత .... కాలే గోలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం, త్రిగుణీకృతాగ్నిష్టోమాతి రాత్రాప్తోర్యా మసాంతపనవాజపేయపౌండరీ కాశ్వమేధాది శతక్రతు పుణ్యఫలావాప్త్యర్థం, ఆమోదప్రమోద సమోద్మ వైకుంఠాఖ్యలోకేషు సాలోక్య సామీప్య సారూప్య సాయుజ్య చతుర్విధ మోక్షఫల సిద్ధ్యర్థం, అస్య దేవదేవస్య భగవతో నారాయణస్య పరవ్యూహ విభవాన్తర్యామ్య చాక్ స్వరూప రూప గుణ విభవైశ్వర్యాది నిరూపక శ్రీ విఖనోమునీంద్ర మతానుసారవిర్మన్వాదివి ధ్యక్గ్వాది విర్వసిష్టాదివి దివ్యమహర్షివి రుక్త గృహ్య ధర్మశాస్త్ర పురాణేతి హాస ప్రతిపాదిత కన్యాదాన కల్పోక్త సంపూర్ణ సకల ఫల వాప్త్యర్థం కన్యాదానం కరిష్యే.

ప్రాదుర్భావేషు సర్వేషు తత్తదేవి పితరం సంచిన్త్య తత్తన్నామ్నా దద్యాత్. (మరీచిః 247 పుట.)

దేవలః :- "మహాదానేషుయజ్ఞాదౌ ప్రాయశ్చిత్తేషుకర్మసు।
కన్యాదానే నదీస్నానే మహాసంకల్ప మాచరేత్॥

మరీచిః :- కన్యాదానే నదీస్నానే తులాదానాదిషు ద్విజః।
ప్రాయశ్చిత్తేషు యజ్ఞాదౌ వ్రతాదిషు విశేషతః॥
ఏతదాదిషు సర్వత్ర మహాసంకల్ప మాదరాత్।
కృత్వా యత్కురుతే కర్మ తదానన్త్యాయకల్పతే॥

ప్ర ప రాః

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు, ఆఙ్గీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ త్ర్యాషేయ ప్రవరాన్విత భారద్వాజస గోత్రాయ అచిన్త్యాద్భుత నిత్యయౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ, శ్రీ శ్రీనివాస పరబ్రహ్మణే వరాయ॥

చతుస్సాగర....శుభం భవతు భార్గవ, చ్యావన, ఆప్న్ణ వాన, ఔర్వ, జామదగ్న్య, పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత భార్గవస గోత్రో ద్భవీం, మూల ప్రకృతి రూపాం. ఆయో నిజాం. కల్పనా భృగు పుత్రీం శ్రీదేవీ నామ్నీ మిమాం కన్యామ్॥

చతుస్సాగర..... శుభం భవతు, కాశ్యప ఆవత్సార నైధ్రువ త్ర్యాషేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవీం విష్ణోః పురాణ మహిషీం, ప్రకృత్యంశ సమ్భూతాం కస్యప ప్రజాపతే స్సంకల్ప తనయాం భూదేవీ నామ్నీమిమాం కన్యామ్॥

విష్ణవే తుభ్యం దదామీ త్యక్షత హిరణ్య తోయధారాపురస్సరం దద్యాత్; "విష్ణవే తుభ్యం దదామి" శ్రీ భూమ్యోః ప్రతిగ్రహకాలే ప్రజాపతి శ్రీయామితి మన్త్రాన్తే ప్రజాః, పశవో. యజ్ఞో మే కామస్సమృధ్యతా మితి త్రిః ప్రతి గ్రహేత్; "ఓం ప్రజాపతి శ్రీయాం యశః, ముష్కయోర దధాత్సపమ్, కామన్య తృప్తిమానందమ్, తస్యాఽగ్నే భాజ యేహమా, మోదꣳ ప్రమోద ఆనన్దః, ముష్క యోనిహిత స్సపః,

స్మృత్వేవ కామస్య త్యక్తపాణి, దక్షిణానాం ప్రతిగ్రహే, మనస శ్చిత్త మాకూతిమ్, వాచ స్సత్యమ శీమహి, పశూనాగ్ం రూప మన్నస్య, యశశ్శ్రీ శ్రయతాంమయి; యథాఽహ మస్యా అతృపగ్గ్ం స్త్రీయై పుమాన్, యథాస్త్రీతృప్యతి పుగ్ంసి ప్రియే ప్రియా, ఏవం భగస్య తృప్యాణి, యజ్ఞస్య కామ్యప్రియః, దదామీ త్యగ్ని ర్వదతి, తథేతి వాయు రాహతత్, హ న్తేతి సత్యం చన్ద్రిమాः, ఆదిత్య స్సత్య మోమితి, ఆపస్తు థ్సత్యమాధరత్, యశో యజ్ఞస్య దక్షిణాం, ప్రజాः పశవో యజ్ఞోమేకామ స్సమృధ్యతామ్"॥

శ్లో॥ కన్యాంకనక సమ్పన్నాం కనకా భరణై ర్యుతామ్
దాస్యామి విష్ణవే తుభ్యం బ్రహ్మలోకం జిగీషయా
కన్యాం స్వలఙ్కృతాం సాధ్వీం సుశీలాయ సుమేధసే
ప్రయతోహం ప్రయచ్ఛామి ధర్మకామార్థ సిద్ధయే
విశ్వమ్భరా సర్వభూతా స్సాక్షిణ స్సర్వదేవతాः
ఇమాంకన్యాం ప్రదాస్యామి ప్రీణాతు కమలాపతిः॥ (ఇమే కన్యే)

ఏవం తిः ప్రతిగృహ్య, దేవస్య పార్శ్వయో ర్దేవ్యౌ సంస్థాప్య, స్వర్ణక పశు భూమి దాస్యాదికం దత్వానవై వక్స్థాని భరణ గన్ధ మాల్యాద్యై స్తై జ ఆయురి త్యలంకుర్యాత్; "ఓం తేజ ఆయు శ్శ్రియం ధన్యం సుమఙ్గలం యశస్వినమ్, దశపుత్ర మవిఘ్నం కామయతే, ఇన్ద్రాని పుత్రఘ్నిం లక్ష్మ్యా న్తామన్యై సవిత స్సువः॥

మాంగల్య పూజా

ప్రాణా నాయమ్య.....తిథౌ సర్వాసాం స్త్రీణాం జన్మని జన్మని సువాసినీ జన్మప్రా ప్త్యుంధక్ం దేవ్యోः మాఙ్గల్య సూత్రధారణం కరిష్యే (మాంగల్య పూజాంకృత్వా) ప్రజాపతి స్సోమమితి మాంగల్యాభరణం

పృథక్పృథ గ్దేవస్య దక్షిణహస్తే సంస్పృస్య దేవ్యోః కణ్ఠే నిక్షిపేత్, "ఓం ప్రజాపతి స్సోమగ్ం రాజాన మసృజత, తన్త్రియోవేదా అన్వ సృజన్త, తాన్వస్తే కురుత, అథహ సీతా సావిత్రీ" "సూత్రల్య తంతునానేన లోకరక్షణ హేతునా కణ్ఠేబధ్నామి సుభగే సాజీవ శరదామ్శతమ్॥) సర్వేషాం బ్రాహ్మణానా మహ రహ రనుష్ఠాన లోప దోష పరిహారార్థం జగజ్జనకస్య శ్రీ శ్రీనివాస దేవస్య యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే (ఇతి సంకల్ప్య) యజ్ఞోపవీత పూజాంకృత్వా యజ్ఞోప వీతమితి స్వణ్ణ యజ్ఞో పవీతం దత్వా; "ఓం యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతే ర్యత్స హజం పురస్తాత్, ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముఞ్చ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః, త్వమస్మె ప్రతిముఞ్చా మ్యాయుషా వచ్ఛసా బ్రహ్మోష వచ్ఛసా చైనద్యజ్ఞోపవీతం దదామితే."

అక్షతారోపణమ్

"ప్రత్యబ్దే ప్రతిమాసే వా ప్రతిపక్షే దినే దినే
అక్షతారోపణం కుర్యా ద్యధావిత్తాను సారతః॥

అక్షతోదక దూర్వాఙ్కుర పుష్ప గన్ధ విద్రుమ మౌక్తిక సమూహా న్నిశ్శ్రీకృత్య పాణిభ్యా మాదాయ వైష్ణవ మన్త్రే ణేశ్వరస్య దేవ్యో స్సత్ర న్మన్త్రాభ్యాం పాదయోః ప్రక్షిపేత్, "ఓం అతో దేవా ఇదం విష్ణు ర్వీణి పదా, విష్ణోః కర్మాణి తద్విష్ణోః పరమం పదగ్ం, తద్విప్రాసః," "ఓం శ్రియేజా....తద్రే" "ఓం మేదినీ దేవీ.....విష్ణు ర్మనః" బ్రహ్మజిజ్ఞాన మి త్యుభయో ర్బ్రహ్మ గ్రన్థిం కృత్వా, "ఓం బ్రహ్మజ జ్ఞానం..... మసతశ్చ వివః" "ఓం హిరణ్య గర్భస్సమవ ర్త తాగ్రే భూతస్యజాతః పతిరేక ఆసీత్, సదాధార పృథివీం ద్యాముతేమాం కస్మైదేవాయ హవిషా విధేమ" గర్భ.....విధేమ" యాః ఫలినీర్యా ఇతి ఫలదానాని చ దత్వా,

"ఓం యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః, బృహస్పతి ప్రసూతాస్తానో ముఞ్చ న్త్వగ్ం హసః" దేవ మష్టోప చారై రభ్యర్చ్య ఫలోపహారాదికం నివేద్య తాంబూలంచ దత్వా, యజమానస్య బ్రహ్మ మోషణ పూర్వక మాశీర్వాదం కృత్వా, దేవస్య నీరాజనం పుష్పాంజలి చ దద్యాత్ హరిః ఓమ్॥

-: శ్రీ కృష్ణ ప్రవర :-

చతుస్సాగర పర్యన్తం గో బ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు ఆఙ్ఞీ రస, శైన్య, గాగ్యక్, త్ర్యాషేయ ప్రవరాన్విత గాగేక్యస గోత్రో ద్భవస్య దేవమీఢ మహారాజ వర్మణో నప్త్రే, (1) శూర మహారాజ వర్మణః పౌత్రాయ, (2) వసుదేవ మహారాజ వర్మణః పుత్రాయ (3) గాగేక్య స గోత్రోద్భవాయ శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే వరాయ;చతుస్సా.... భవతు, భార్గవ, చ్యావన, ఆప్నవాన, ఔర్వ, జామదగ్న్య, పఞ్చాషేక్య, ప్రవరాన్విత, భార్గవసగోత్రోద్భవస్య, మహాభోజరాజ వర్మణో నప్త్రీం, భోజరాజవర్మణః పౌత్రీం, భీష్మ మహారాజ వర్మణః పుత్రీం భార్గవస గోత్రోద్భవీం రుక్మిణీ నామ్నీ మిమాం కన్యామ్, చతుస్సాగ.....భవతు, కాశ్యప, అవత్సార నైధ్రువ, త్ర్యాయాషేక్య ప్రవరాన్విత కాశ్యప స గోత్రోద్భవస్య అనమిత్ర మహారాజి వర్మణో నప్త్రీం, నిఘ్న మహారాజ వర్మణః పౌత్రీం సత్రాజి న్మహారాజ వర్మణః పుత్రీం కాశ్యపస గోత్రో ద్భవస్య సత్యభామా నామ్నీ మిమాం కన్యామ్;

:- శ్రీ రామ ప్రవర :-

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణ్యే శ్శుభం భవతు. వాసి మైత్రావరుణ, కౌణ్డిన్య, త్ర్యాయాషేక్య ప్రవరాన్విత వసిష్ఠస గోత్ర ద్భవస్య నాభాగ మహారాజ వర్మణో నప్త్రే, అజ మహారాజ వర్మణ

పౌత్రాయ, దశరధ మహారాజవర్మణః పుత్రాయ, వసిష్ఠస గోత్రోద్భవాయ శ్రీరామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే వరాయ;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు, ఆఙ్గీరస, ఆయాస్య, గౌతమ, త్ర్యాషేఽయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవస్య స్వర్ణరోమ మహారాజవర్మణో నప్త్రీం, హ్రస్వరోమ మహారాజ వర్మణః పౌత్రీం, జనక మహారాజ వర్మణః పుత్రీం, గౌతమన గోత్రోద్భవీం సీతాదేవీ నామ్నీ మియాం కన్యామ్,

హనుమత్ప్రవర

వశిష్ఠమైత్రావరుణ కౌండిన్యత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కౌండిన్యస గోత్రోద్భవస్య హేమగర్భశర్మణోనప్త్రీ. పింగాక్ష శర్మణః పౌత్రాయ, కేసరీశర్మణః పుత్రాయ కౌండిన్యస గోత్రాయ శ్రీమదాంజనేయ పరబ్రహ్మణే వరాయ.

సువర్చలాయాః- కౌశ్యప, వత్సార, నైధ్రువ, త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవస్య చతుర్ముఖ బ్రహ్మణోనప్త్రీం, కశ్యప బ్రహ్మణః పౌత్రీం, వివస్వద్బ్రహ్మణః పుత్రీం, కాశ్యపగోత్రజాం శ్రీసువర్చలా దేవీ నామ్నీమి మాంకన్యాం.

—: గోదా ప్రవరమ్ :-

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు భార్గవ, చ్యావన, ఆప్నువాన, ఔర్వ వైదల పఞ్చార్షేఽయ ప్రవరాన్విత భార్గవస గోత్రోద్భవీం లోకజననీమ్ తులసీ కాన నోద్భవామ్, విష్ణుచిత్త ప్రియ సుతాం, భార్గవీం గోదానామ్నీ మిమాం కన్యామ్,

(జనార్థన, కేశవ, నారసింహ మొదలగు ఆదిమూర్తులకు శ్రీభూ సహిత శ్రీనివాస ప్రవర చెప్పవలెను.)

-: గోపాల మంగళాష్టకమ్ :-

శ్రీమన్నాదవవంశ వార్ధిశశినే, స్మేరాననాంభోరుహే
రాజన్మత్తమహాసురౌఘహరణే రామానుజాయాత్మనే
మాభామార్తినివారణాయ జనుషే శీతాంశువంశప్రభో
గోగోపాలకవత్సరూపక హరే గోపాల తే మంగళమ్॥ 1

ప్రభ్మాఽగ్ని సురేంద్ర పూజితపదే ఘోషాంగనారక్షిణే
శ్వేళన్యస్తకుచాసురీప్రహరిణే గోవర్ధనోద్ధారిణే
కాళింగోరగగర్వశైలపవినే కళ్యాణసన్ధాయినే
గోగోపాలక.....మంగళమ్॥ 2

బృన్దారణ్యవిహారిణే మురభిదే చాణూరసంహారిణే
గోపస్త్రీమణిహారమధ్యతటిదే గోపాల బాలార్దినే
రేవాశైవలినీతటే విచరిణే పిఞ్ఛావతంస ప్రభో
గోగోపాలక.....మంగళమ్॥ 3

వైదర్భీకుచశైలశాయిజలము ద్దారిద్ర్యసంహారిణే
భక్తాభీష్టఫలప్రదాన బలినే భీష్మాదిసంరక్షిణే
కాళిందీప్రముఖాష్టదారవిభవే చాకూ్రరసంసేవినే
గోగోపాలక.....మంగళమ్॥ 4

గోపీగేహఘటాజ్యపానముదినే కౌన్తేయసంరక్షిణే
బాణాదిప్రబలాసురాఽప్రియకృతే కంసాదిసంహారిణే
చక్రాదిప్రముఖాఽసురాసుహరిణే వత్సాది సంనూది నే
గోగోపాలక.....మంగళమ్॥ 5

భూరిప్రస్తరవర్ష వారణకృతే పాకారిగర్వాహృణే
మాలాకారప్రసూనమాల్యహృదినే వేదాన్తసంచారిణే

కామ్భోజాదివిరోధిరాజమథినే కజ్ఞాతపత్రేక్షణే
గోగోపాలక.....మంగళమ్॥ 6

పారావారవినిర్మితే శుభకృతే శ్రీద్వారకాపట్టణే
కుస్తిమథ్యమనూనుకార్ముకకృతనే కౌరవ్య రాడ్భజ్జనే
విప్రస్త్రీరుచిరాన్న చర్వణ విభో గ్రైవేయసన్తానజే
గోగోపాలక.....మంగళమ్॥ 7

కేయూరాఙ్గదహారకుణ్డలధృతే కుబ్జాఙ్గరాగాచ్ఛనే
పాలప్రాఙ్శితస్వర్ణభూషణ హరే ప్రాలమ్బితోరుప్రజే
ప్రాతఃకాలజలాగాహనవధూవస్త్రాపహారప్రభో
గోగోపాలక వత్సరూపకహరే గోపాల తే మంగళమ్॥ 8

-: శ్రీరామ మంగళాష్టకమ్ :-

శ్రీసాకేతపురీశ్వరే దశరథే పుత్రీయనామ్న్యధ్వరే
క్షీరాన్నం ప్రతిపాదయత్యధిగతం దిష్ట్యా వధూభ్యస్త్వయమ్
కృత్వాఽత్మాన మవాతరత్ క్షితితలే యోఽసౌ చతుర్ధా హరి
స్స శ్రీమాఞ్జగదేకమోహనపు దఞ్చద్యాత్సదామంగళమ్ 1

గాథేయానుచరో నిశాచరవధూప్రాణావహర్తా మఖ
త్రాతా మౌనికళత్రశాపహరణో ధన్వీ ధనుర్భంజకః.
ప్రీతో మైథిలకన్యకాపరిణయా ద్వ్యుద్ధోపనేపీ సదా
శ్రీరామో జమదగ్ని జన్మయహరో దద్యాత్సదా మంగళమ్ 2

కైకేయీప్రణయేన రాజ్ఞి వివశే మాతుః ప్రియం చింతయ
స్వాచ్ఛంద్యేన సహోఽనుయాత్యవరజే తద్వత్కళత్రేఽపియః।
గత్వాఽరణ్యముపేత్య దాశపతినా సఖ్యం మునీంద్రైస్తుత
శ్శ్రీరామః కృతచిత్రకూటవసతి దద్యాత్సదా మంగళమ్ 3

సోదర్యం గురువిప్రయోగచకితం దృష్ట్వా తు యోఽభ్యాగతం
పార్శ్వయచ్ఛత్స్వపదార్పణోజ్జ్వలతలే తస్మై నిజే పాదుకే
ఊరీకృత్య తపస్వి రక్షణమధో యోఽవీవిశద్దండకాం
సోఽయం పంచవటీతటీ మధివసన్ దద్యాత్సదా మంగళమ్ 4

ఆశ్రుత్యాఽవనమాశరార్దిత మునివ్రాతస్య ధృత్వా ధను
ర్హత్వాతత్రఖరాదిరాక్షసగణం కృత్వాఽభయందండకాం
భ్రాన్వా హేమమృగాన్వధీర్హృతవధూ కృష్ట్వావిపన్నంద్విజం
తంనిర్హృత్యదనుంచయఃప్రముముదేదద్యాత్సవోమంగళమ్ 5

అన్విష్యన్ శ్రమణీం తయాఽఽశ్రమపదే సంపూజిత స్సాదరం
సుగ్రీవేణ సమాగతో హనుమతా హత్వా కపిం వాలినమ్
కిష్కింధాం ప్రతిపాద్య మిత్రమణయే జ్ఞాత్వా మరుత్సూనునా
సీతావృత్తి మధాన్ముదం స భగవా నదద్యాత్సదామంగళమ్ 6

బద్ధ్వా సేతుమపాం నిధౌ కపివరై రుద్ధ్వాఽధ లంకాపురీం
హత్వా రావణమాహవే నిజవధూహర్తార మాప్తై ప్రియామ్
లంకాయాం చ విభీషణస్య కుతుకాత్కృత్వాఽభిషేకం పునః
పూతాం యో వనితామవాప దహనా ద్దద్యాత్సనో మంగళమ్ 7

సీతాలక్ష్మణ సంగతః ప్రముదితై శ్శాఖామృగై ర్నైర్ఋతైః
రధ్యారుహ్య విమానరూపమమలం శ్రీపుష్పకాఖ్యం తతః
గత్వా స్వాం నగరీం నిజైః పరివృతో రాజ్యేఽభిషిక్తఃప్రజాః
యోఽవీద్రామవిభుశ్చి రాయనహరిదద్యాత్సదా మంగళమ్ 8

-: శ్రీలక్ష్మీహయగ్రీవలగ్నాష్టకములు :-

అమ్నాయోమగిరీన్ద్రీ సున్దరసుధా ధావళ్యమూ ర్తిర్మహాన్
ఆజానేయ సుదీర్ఘకంధరధరోరాజీవ పత్రేక్షణః
పారావారకుమారికాశ్రితల సద్వామాఙ్కశోభాన్వితః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

వామాఙ్కస్థిత వల్లభాంస్మితముఖీం పద్మోద్భవాంపేక్షితః
ఆ లిఙ్గ్యాత్మసుఖానుభూతి జనితానందైక లీలాన్వితః
దివ్యాపాఙ్గసునీక్షణైః పులకితస్త్రయ్యన్తవిద్యాప్రదః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

పూర్ణేందుద్యుతి మణ్డలా న్తరగతః పూర్ణేందుసౌందర్యవాన్
పోత్పుల్లాంబుజకర్ణి కాసన సుఖాసీన స్తురంగాననః
తాక్ష్యారాధితపాద పద్మయుగళ శ్రైలోక్యసంరక్షకః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

జ్యోత్స్నాధిక్కరణప్రభాస్యవిభవో జ్యోతిర్మయః పూరుషః
తేజోరాశి విజృంభితాఖిలదిశా భాస్వత్కిరీటాన్వితః
సూత్రగ్రాటకచిత్రితామల లసద్విద్యాంబ రాలంకృతః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

శ్రీమచ్ఛంఖసుదర్శనే, శుభమహాభాహ్యోర్థ్వయోర్ధారయన్
సవ్యేనప్రియభామినీ కటితటీం సంశ్లిష్యహర్షాన్వితః
వామాదన్యకరేణ సంధృతమహావ్యాఖ్యానముద్రాముదా
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

ఓంకారేణ హకారసంయుత లసత్సోంకారవర్ణాన్వితం
దివ్యైకాక్షర మన్త్రరాజమమలం దీక్షావిధానంస్వయం
భక్తానాముపదిశ్య రక్షణభరం యస్స్వీకరోత్యవ్యయః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

శ్రీలక్ష్మీవనజాలయాం ప్రియపతిం క్షీరాబ్ధిరాట్సంభవాం
భృత్వావక్షసిమోదితోఽభవ గవాన్ తాంస్వేచ్ఛయామంబితుం
ఆశ్వగ్రీవ మయత్నతాఽత్ర సఫలంహూయాచితస్మర్యతే
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వర్చావతారోత్సవే॥

ధైర్యస్థైర్య పరాక్రమార్జవక్షమా సౌశీల్యసౌహార్ద్రితా
శృంగారాద్భుత హాస్యవీరకరుణా వాత్సల్యమాధుర్యతా
గాంభీర్యాది గుణౌఘసంయుతమహాసౌందర్యవారాన్నిధిః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వర్చావతారోత్సవే॥

బ్రహ్మాణంపరమాపదాపరివృతం ప్రద్రావితం సాధ్వసాత్ ।
దృష్ట్వారక్షితుమంజసాకర ధృతం చక్రంప్రయుజ్యాచ్ఛినత్
దుష్టౌతామధుకైటబౌరి పువరా వేదాపహారోద్యతౌ
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభ దిశతు వస్స్వర్చావతారోత్సవే॥

వజ్రీశుక్తిజ నీలలోహిత సితైర్గారుత్మతై ర్విద్రుమైః
నానారత్నవిశేషకై స్తగితసత్కా ర్తస్వరైః కుణ్డలైః
గైర్వేయాఙ్గదహారకంకణముఖై ర్భూషాదివిభూషితః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వర్చావతారోత్సవే॥

సుతామానలకాలకోణ పమహాయాదః పతిశ్శ్రీమరు
ద్వ్యక్షేశేశదిగీశరత్న మకుటైర్నీ రాజితాంఘిద్వయః
హేషాస్వానవి నాశితాఖిలరిపుర్దోషాచరవ్రాతహా
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వర్చావతారోత్సవే ॥

శ్రీవైఖానసనై గమార్చనపరశ్శ్రీపాంచరాత్రప్రియః
శ్రీచక్రార్చనతత్పరై శ్చితజనై రారాధనీయస్సదా
గన్ధర్వామరకిన్నరోరగ మరుత్సాధ్యైశ్చసిద్ధైర్నుతః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వర్చావతారోత్సవే॥

కావేరీపతిమంబుజానన సమంకుంభోద్భవంజ్ఞానినం
దృష్ట్వాశ్రీలలితాంబికా మనురహస్యార్థంచసాహస్రకమ్
మాహాత్మ్యంప్రతిబోధయన్ కరుణయామాధుర్యమాపూరయన్
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

గాన్ధారర్షభషడ్జమధ్యమనిషాదాదిస్వరైస్సప్తకైః
వీణావేణుమృదఙ్గగోముఖముఖైర్వాద్యైర్మహామోహనైః
రంభాముఖ్యసురాఙ్గనాగణమహాలాస్యేన సమ్మోదితః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

ద్వాత్రింశచ్ఛుభలక్షణోజ్జ్వల మహాశాన్త స్వరూపో హరిః
శాన్తానన్తసుపర్ణచక్ర పరిషత్సేవ్యస్సంతారక్షకః
మామాత్రేయమనారతంకరుణయా సంవీక్ష్యసంరక్షయన్
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభందిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

శ్రీసారస్వత దివ్యయోగకవితో విద్యావతుష్షష్టిదః
శ్రీసారస్వత దీపనానిపుణశ్శ్రీమన్నృసింహార్యుడుః
శ్రీసారస్వత పారమాత్మకవి భుజ్శ్రీశస్సు రేశోహరిః
శ్రీమానశ్వముఖశ్శుభ దిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే॥

కళ్యాణై కవిలక్షణే మణిమయే కళ్యాణసన్మంటపే
కళ్యాణాఙ్కసులక్షణాం నవవధూం కళ్యాణరూపం వరం
కళ్యాణాత్మకవాఙ్మికన్దరవిభుః కళ్యాణలక్ష్మీయుతః
కళ్యాణం సతతం కరోతు భగవాన్ శ్రీ కేశవార్యార్చితః
సహస్రచన్ద్రి ప్రతిమోదయాశుర్లక్ష్మీముఖాలోకనలోలనేత్రః
దశావతారైః పరితః పరీతో హరీశ్వరోమఙ్గళమాతనోతు॥

పణ్డిత వేదాంతం కేశవాచార్యవిరచితం శ్రీహయగ్రీవార్చితం

హరిః ఓం తత్సత్

:— అర్చావతార లగ్నాష్టకాః :—

శ్లో॥ శ్రీశోణాంబుజ గర్వభంజన లనన్నేత్రో బలస్వానుజో
దాశార్హః పురుషోత్తమోఽఖిలజగద్వంద్యస్సుభద్రావరః
ఆశానాథ కిరీటభూషితపదో నీలాద్రివాసశ్శుభా
ధీశోవశ్శుభమాతనోతు భగవాన్ అర్చావతారోత్సవే॥ 1

శ్లో॥ ధీరస్తోమ మనశ్చకోర రజనీనాథః కవేరాత్మజా
నీరాభ్యన్తర శేషభోగశయన స్సుందర్శనాభీష్టదః
కారుణ్యాలయహృత్సరాసురవరై స్సేవ్యోఽనిశంశ్రీధరః
శ్రీరంగాధిపతి శ్శుభంధిశతు వస్సర్వార్చావతారోత్సవే॥ 2

శ్లో॥ ఆమ్నాయోద్ధరణేసుమీనతను భృద్దీర్ఘాణ భక్తప్రియో
ధామ్నామోదిత తాపసశ్శుభకరో విశ్వంభరా సంభవః
నామ్నాబీతి హరోనరా కృతిధరః ప్రహ్లాద భక్తప్రియః
ప్రేమ్ణావశ్శుభమాతనోతుభగవాన్ అర్చావతారోత్సవే 3

శ్లో॥ హైమాగారలసత్సుఖాసనగతో మంగాపతిశ్శ్రీధరః
శ్యామాంగః కరదర్శి తాత్మనిలయ శ్శేషాచలాధీశ్వరః
సోమాహస్కరలోచనో మణిగణై స్సంభూషితో మంగళం
శ్రీమద్వేంకటనాయకోదిశతువ స్సర్వార్చావతారోత్సవే॥ 4

శ్లో॥ శ్రీభూమీవిలసత్సు పార్శ్వ యుగళశ్చక్రాది దివ్యాయుధః
శ్రీవైఖానస వైదికార్చనవిధిర్బ్రహ్మోత్స వారాధితః
బ్రహ్మేశాది సురేన్ద్రి వన్దిత పద శ్శ్రీ వేంకటాద్రీశ్వరః
కల్యాణం భవతాం కరోతు భగవాన్ అర్చావతారోత్సవే 5

శ్లో॥ కాంచ్యామణ్ణ జవాహనోత్స వసతాభీష్టార్పణే పండితః
కోదణ్డాయుధ ఖణ్డితాసుర లసద్బ్రహ్మణ్ణ భాణ్డోదరః
వేదణ్డార్తి హరశ్రీదణ్ణ యతిభిర్దణ్ణ ప్రణామాదృతో
వేదణ్డాచల రాట్శుభంధిశతువ స్సర్వార్చావతారోత్సవే॥ 6

శ్లో॥ సీతాలక్ష్మణ మధ్యభాగసుభగో గోదావరీతీరగో౽
హల్యా సుందర విగ్రహ ప్రదరజోరాజత్పదాంభోరుహః
భక్తాశ క్తనతేష్టదాననిరతో భద్రాచలాధీశ్వరః
శ్రీరామశ్శుభమాతనోతు భగవానర్చావతారోత్సవే॥ 7

శ్లో॥ సాధూనామవనాయ శాసనకృతే దుష్టాత్మనాం వైభవా
ద్యోమత్స్యాది దశావతార సుభగశ్చార్చాత్మనావిర్బభౌ
శ్రీరంగాదిషు సర్వతోంతర షపద్వ్యూహాత్మనార్చాదికే
పాయాద్వస్సపరాత్పరశ్చ భగవానర్చావతారోత్సవే॥ 8

శ్లో॥ ఆంభోజోదర సంభవాది నినుతః క్షీరాబ్ధిరాట్సంభవా
హస్తాంభోరుహకుంభినిశయలసత్పాదద్వయాంభోరుహః
నీలాంభోధర సుందరాంగ విలసచ్ఛ్రీశాత కుంభాంబరో
దేవోవశ్శుభ మాతనోతు భగవానర్చావతారోత్సవే 9

శ్లో॥ మారానన్త సమాన సున్దర తనుర్దారాధరాంగోవరా
భీరీ మానవతీపతి ర్ముదశి కామాపూర యన్మోహనః
హారోల్లాస దురస్థలః కువలయాధీశః కిరీటి విరాట్
ద్వారావత్యధిప శ్శుభంచిశతు వస్స్వార్చావతారోత్సవే 10

శ్లో॥ ఛత్రిపాద రసాతలేర్పిత బలిర్వంద్యః కృతోపామరః
శత్రుగ్రంధన కృత్పరశ్వధ ధరః క్షోణిసుతానాయకః
వృత్రారిప్రముఖార్చితో రఘువర స్సంకర్షణోరేవతీ
మిత్రోవశ్శుభమాతనోతు భగవానర్చావతారోత్సవే। 11

శ్లో॥ లక్ష్మీయుక్తసులక్షణోఽక్షవిజయోమోక్షప్రదస్సత్క్షణః
పక్ష్యర్వక్షయ గోపురక్షణపరః క్షోణివరేణ్యోక్షయః
అక్షీణోబలరాక్షస క్షణనఖోఽజ్ఞాక్షస్సుహారోల్లసత్
వక్షోవశ్శుభమాతనోతు భగవానర్చావతారోత్సవే॥ 12

శ్లో॥ కృత్వా శ్రీవిభునో మునీరిత విధానేన స్వశక్త్యాముదా
నిత్యార్చాతనుభద్రమేశ భగవత్కళ్యాణ కర్త్రీఽనిశం
ప్రత్యబ్దం శ్రీయమాయుషంరిపుజయారోగ్యేనుపుత్రాదికః
భక్తేభ్యశుభమాతనోతు భగవానర్చావతారోత్సవే 13

:— నరసింహలగ్నాష్టకాః :—

శ్లో॥ ప్రహ్లాదందురవాపశోక జలధే రుత్తారయన్నైగమాం
బాహ్యాన్తః పరివూర్ణతాం ప్రకటయన్సభం విభిందన్బలాత్
హేమాక్షాగ్రజ మూజఘానన ఖరై ర్యోమంగళానానిధిః
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం 1

శ్లో॥ సోమేశాబ్జ భవాష్ట దిక్పతిముఖైర్దేవైర్నతస్తాదిభి
ర్బృహ్మర్షి ప్రవరైశ్చ నారదముఖైర్దేవర్షి భిర్భూషితే
ఆసీనో రమయాభువాసహ మహో వైవాహికే మంటపే
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం 2

శ్లో॥ యత్పాదాబ్జ మరందబిందుసదృశీ గంగాజగత్పావనీ
యన్నామస్మరణందదాతి సకలాన్కామాన్ నృణామన్వహం
యత్సేవాభవపాగరైక తరణి స్సోయం జగన్నాయకః
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం 3

శ్లో॥ కళ్యాణైక నికేతన స్సుజనతా కల్యాణ సంధాయకః
కల్యాణప్రదకీర్తనో గుణనిధిః కల్యాణ కల్యాణదః
కల్యాణాద్రి సమానసారవిభవః కల్యాణ సారాత్మకః
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం 4

శ్లో॥ అన్యోన్యాభి నవాక్ష తార్పణవిధౌ శృంగార భంగ్యావహం
లక్ష్మీవీక్షణ వైఖరీమనుభవన్ తత్పాణి సంగోత్సవే
సానన్దం స్మరపారవశ్యపిశునం రోమాంచముద్వేలయన్
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం 5

శ్లో॥ లక్ష్మీదత్తవరాం పులిందతసయాం లావణ్యసారాత్మకాం
సంరక్తాం సుమభూషితాం కరుణయా జగ్రాహలీలాస్పదః
సర్వజ్ఞః ప్రథితశ్చిరంతనముని స్సబ్రహ్మచారీతియః
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం 6

శ్లో॥ సత్యాసత్య వివేచనైక కుశల స్సత్యప్రియస్సత్యవాక్
సత్యజ్ఞాన సుఖాత్మకస్సుఖకర స్సత్యావతారో హరిః
సత్యః కేవల జన్మనానుత జవస్సత్యాత్మకస్సర్వదా
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం॥ 7

శ్లో॥ రాజీవాయతలోచనః ప్రవిలసద్రాజీవమిత్ర ప్రభుః
రాజీవాంఘ్రి రజోవిధూత వృజిన బ్రహ్మర్షి రాజిప్సదా
రాజీవైక నికేతనా ముఖల సద్రాజీవ పుష్పంధయః
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం 8

శ్లో॥ ఇత్యేతద్వర మంగళాష్టక మిదం లక్ష్మీనృసింహస్యయః
కల్యాణోత్సవ వేదికాను పఠతే పద్మావరస్య శ్రియై
మాంగళ్యం సుతసంపదం సువిమలాం కీర్తించదత్వావిభుః
శ్రీమాన్ శ్రీవిభురీశ్వరో నరహరిః కుర్యాత్సదామంగళం 9

(శ్లో॥ శ్రీమాన్ వేదగిరీశ్వరో నరహరిః కుర్యాజ్జగన్మంగళం॥
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరో నరహరిః కుర్యాజ్జగన్మంగళం॥
శ్రీమాన్ శోభగిరీశ్వరో నరహరిః కుర్యాజ్జగన్మంగళం॥)

—: దశావతార మంగళాష్టకాః :—

శ్లో॥ శ్రీకంఠాంబుజ సంభవాది వినుత శ్శాన్తోఽచ్యుత శ్శాశ్వత
స్సంపుల్లామల పుండరీకనయనః పుణ్యః పురాణః పుమాన్
లోకేశశ్శ్రితి చోర సోమకహరో మత్స్యావతారోహరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదా మంగళం॥

శ్లో॥ స ప్రద్వీప కులాచలేంద్ర జలధిస్తోమాది సంక్రాన్తభూ
భారాలీఢ ఫణీన్ద్ర మన్దరధరో మందారమాలాం చితః
భావజ్ఞో బహుచక్రలాంచిత తనుః కూర్మావతారోహరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరఃకరుణయాదద్యాత్సదామ గళం॥

శ్లో॥ లీలాలోడిత సర్వసాగర జలస్సంపూర్ణ చంద్రప్రభో
హేమాక్షానురఖండనో ద్ధృతగదశ్చక్రాంకిత స్సంతతం
దంష్ట్రాగ్రోద్ధృత మేదినీ భయహరః క్రోడావతారో హరి
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదామంగళం॥

శ్లో॥ కుందేందుస్ఫటిక ప్రభోబహుభుజోభూషాసహస్రోజ్జ్వలో
దైత్యేంద్రోదర దారణేతి నిపుణ స్సంభోద్భవో భీషణః
ప్రహ్లాదార్తి హరోదయో నరమృగాకారావతారోహరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదామంగళం॥

శ్లో॥ ధాత్రక్షాశిత పాదపంకజ యుగస్తోత్రా మహాంబరః
ప్రక్షాశీకృత పాదపద్మయుగళో బాలో జగజ్జీవనః
భిక్షార్థీ బలిదర్పహా పటువటుః ఖర్వావతారో హరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదామంగళం॥

శ్లో॥ సభ్యఃఖండిత రాజమండల శరీరోద్భూత రక్తాపగ
స్సమ్యక్తర్పిత పైతృకః పితృవచస్సంపాలనేనిష్ఠితః

వేదజ్ఞో జమదగ్నిజః పరశుభృద్రామావతారో హరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదామంగళం॥

శ్లో॥ రాజేంద్రో రణరంగరాజ విజితాఽనేకాసురో భానురా
కారో రావణకోటిఖండనపటుః కోదండదీక్షాగురుః
సీతేశస్సుర సజ్జనావనకరో రామావతారో హరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదామంగళం॥

శ్లో॥ కాళింది బలభేదనో బహుభుజో పేత ప్రలంబాసుర
ప్రధ్వంసీముసలాయుధో హలధరో నీలాంబరో నిర్మలః
లావణ్యామృత రేవతీపతిరసౌ రామావతారో హరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదామంగళం॥

శ్లో॥ ధర్మజ్ఞ స్త్రీపురాగ్నిదాహవినుతో ధర్మోపదేష్టాచ్యుతః
పాతివ్రత్య విశేష భంజనవరో వేదాంతవేద్యస్సదా
దైత్యవ్రాత వినాశనాఽతి చతురో బుద్ధావతారో హరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదామంగళం॥

శ్లో॥ మ్లేచ్ఛ వాత వినాశకః కలియుగాఽన్తేఽశ్వాధిరూఢోమహాన్
మాయావీ బహుభామకోటిసదృశోబీమాంశు చక్రాయుధః
యస్సంజ్ఞీకృత కల్కిరూపవిభవోభూమౌభవిష్యాన్వయః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదామంగళం॥

శ్లో॥ శ్రీమన్మన్మధకోటి సుందరతనుః పూర్ణేందు బింబాననో
రాజీవోత్పల పత్రనేత్ర యుగళః చక్రాది దివ్యాయుధః
శ్రీరాధావర రుక్మిణీ ప్రియతనుః కృష్ణావతారో హరిః
శ్రీమాన్ సింహగిరీశ్వరః కరుణయాదద్యాత్సదా మంగళం॥

హనుమన్మంగళాష్టకాః

1. శ్రీమద్వాయుసుతో మహామునిగణై స్సంసేవ్యమానః ప్రభుః ।
పాకారి ప్రముఖాది వందిత పదో లోకోపకారాయవై ।
జాతఃకల్పతరోస్సమాన గుణయుగ్భక్తైషతుష్టిప్రదః ।
పాయాద్వో హనుమాన్దయామయ మనాః కుర్యాత్సదామంగళం ॥

2. హేమాభో గురుశౌర్యధైర్య కవితః శ్రీరామ హర్షప్రదః ।
సుగ్రీవాంగదమైందవాది సహితో ఘోరాసుర ధ్వంసకః
సంచారః కదళీవనాంతరపదే హైమేసుధీమండనః
పాయాద్వో హనుమాన్దయామయ మనాః కుర్యాత్సదామంగళం ॥

3. రామాజ్ఞాం శిరసావహన్ శుభకరస్సంతార్యవారాంనిధిం ।
గత్వాపంక్తిశిరః పురీమగణయం స్తత్రత్యధైర్యావళిం ।
దృష్ట్వా తజ్జనకాత్మజా ముపవనే సంస్తూయ భద్రావహః ।
పాయాద్వో హనుమాన్దయామయ మనాః కుర్యాత్సదామంగళం ॥

4. సీతాయా బహుదుఃఖ వార్ధిహరణశ్శ్రీరామ భద్రప్రియః ।
రత్నంహేమమయంచ శోభనకరం తస్యాస్తతస్సాదరః ।
గృహ్ణం స్తచ్ఛిరసా వహన్ప్రముదితః కార్యార్ధ సంధాయకః ।
పాయాద్వో హనుమాన్దయామయ మనాః కుర్యాత్సదామంగళం ॥

5. దైత్యాన్దవన పాలకాన్వదళితో లంకాపురీదాహకః ।
నిర్విఘ్నం జయశీల శూరహరణో తీర్వానదీనాంపతిం ।
రామందర్శన కాంక్షిణం రఘుపతి నత్వా ముదంప్రాపితః
పాయాద్వో హనుమాన్దయామయ మనాః కుర్యాత్సదామంగళం ॥

6. కార్యాలోచన కారకః కపివరః కాలోచితోద్యోకరః ।
లీలాకల్పిత వార్ధిబంధన యశస్సంపాదకః శ్రీకరః ।

శ్రీరామార్క-సుతాంగదాది సహితః పారంగతశ్చోదధేః ।
పాయాద్వో హనుమాన్దయామయ మనాః కుర్యాత్సదామంగళం ॥

7 హత్యారావణమాహవే జనకజాయుక్తం రఘూణాం పతిం ।
నత్వా తత్సహితః పురీం సకుతుకం సాకేతనామ్నిం శుభాం ।
ఆగత్య శ్రితభ్రాతృత్యసహిత శ్రీరామ పాదాశ్రితః
పాయాద్వో హనుమాన్దయామయ మనాః కుర్యాత్సదామంగళం ॥

8. సుగ్రీవాదికపి ప్రధాన సహితః పట్టాభిషేకోత్సవే ।
వై దేహీ రఘురామ పాదయుగళం సంపూజ్య సర్వార్థదం ।
శ్రీమత్తారకనామ మంత్రమమలం యఃప్రాప కళ్యాణభాల్ ।
పాయాద్వో హనుమాన్దయామయ మనాః కుర్యాత్సదామంగళం ॥

....o....

-: కళ్యాణమునకు కావలసిన సంభారములు :-

పసుపు, కుంకుమ
పూలు, ఫలములు
ఆరటి పండ్లు, తమలపాకులు
వక్కలు, మంచిగంధము
అగరు వత్తులు, కర్పూరం, ఖర్జూరకాయలు
పచ్చకర్పూరం
ఏలక్కాయలు | తీర్థములోనికి
లవంగములు
పంచదార, కొబ్బరికాయలు
రెవికలగుడ్డలు (పుణ్యాహం)
బియ్యము, అగ్గిపెట్టి
పుణ్యాహ కరకం
దీపారాధన సామాగ్రి
యజ్ఞోపవీతములు
యజ్ఞోపవీతములు (వెండివి)
మంగళ సూత్రములు, మట్టెలు
చిల్లరలు, దక్షిణలు
పట్టువిచ్చె, పూలు (కంకణంకు)
దారం బండి (రీలు)
ఎండుకొబ్బరి చిప్పలు
కొబ్బరి బొండాలు, గులాం
స్వామికి వస్త్రములు (మధుపర్కములు)
మూలవరులకు వస్త్రములు

అమ్మవార్లకు చీరెలు, రెవికల గుడ్డలు
మంటపారాధనకు తుండు
తెరశెల్లాలు (ఉత్తరీయములు)
ఆర్చక, ఆచార్యులకు దీక్షావస్త్రములు
తేనె, పాలు
పెరుగు, నెయ్యి
జీలకర్ర, బెల్లం
ముత్యం, పగడం
తలంబ్రాలు బియ్యం
పూలదండలు, చెంకీదండలు
స్వామికి బంగారు కంకణం
మామిడి మండలు (తోరణంకు)

....o....

శ్రీ విజయలక్ష్మి ప్రెస్
ఉయ్యూరు - కృష్ణాజిల్లా,
Phone : 2545.

సత్య ప్రచార గ్రంథమాలకు
మహారాజపోషకులు

(శ్రీ లూన్

పల్లపాటి గోపాలాచార్యులు	గుడివాడ
పరాశరం రామకృష్ణమాచార్యులు	కుమ్మమూరు

గుడిపూడి రంగాచార్యులుగారి జ్ఞాపకార్థం కుమార్లు

1) నరసింహాచార్యులు	
2) గోపాలకృష్ణమాచార్యులు	
3) వెంకటాచార్యులు	
4) శ్రీనివాసాచార్యులు	వెలుతురుమిల్లి
Dr. కడియాల విశ్వేశ్వరరావు M.B.B.S.	ఉయ్యూరు
అగ్నిహోత్రం వెంకటాచార్యులు	హైదరాబాద్
శ్రీవైజ్ఞానిక సంఘం	ఉయ్యూరు
వీ విభవసాచార్యులు (Rtd. ఇంజనీరు)	తిరుపతి
D S V.S దీక్షితులు	అయిలూరు
అమ్మనపల్లి శ్రీనివాసశాస్త్రి	విజయవాడ
Dr. దీవి లక్ష్మణాచార్యులు	వణుకూరు
Dr. దీవి వెంగానందాచార్యులు	వణుకూరు
Dr. దీవి సోదండరామాచార్యులు	వణుకూరు
వేంకటరమణశర్మ	ఉయ్యూరు
Dr ముత్తేవి రఘునాథాచార్యులు	మచిలీపట్నం

రాజపోషకులు

శ్రీకాన్

Dr. దీవి భార్గవ గోపాలకృష్ణమాచార్యులు చాగంటిపాడు

ఇంజేటి జగన్నాథరావు, జనరల్ మేనేజరు K.C.P. ఉయ్యూరు

Dr. N.V.P.L.N. ఆచార్యులు కమ్మవారు

అగ్నిహోత్రం రామాచార్యులు గుడివాడ

పెద్దింటి వెంకట హనుమంతాచార్యులుగారి జ్ఞాపకార్థం
కుమార్తె

P. అళహసింగరాచార్యులు ద్వారకా తిరుమల

అగ్నిహోత్రం వెంకటరంగాచార్యులు జమ్మిచిట్టకుర్రు

P, V. S, J. R. జగన్నాథాచార్యులు ద్వారకాతిరుమల

గొండూరి సీతారంగాచార్యులు ద్వారకా తిరుమల

పెద్దింటి రామచంద్ర వరప్రసాద్ లబ్బీపేట-విజయవాడ

పరాశరం శ్రీనివాసాచార్యులు లబ్బీపేట-విజయవాడ

వేదాంతం రామచంద్రాచార్యులు ఉయ్యూరు

వేదాంతం రాధాకృష్ణమాచార్యులు ఉయ్యూరు

విష్ణుభొట్ల రామసోమయాజులు కనకవల్లి

Dr. వేదాంతం ఆనంతాచార్యులు నూజివీడు

వేదాంతం గత్తినారాయణాచార్యులుగారి జ్ఞాపకార్థం
భార్య రామానుజమ్మ ఏలూరు

వేదాంతం సెతుమాధవ్ (ప్రమోదయా లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ ఏజెంట్)
ఉయ్యూరు

R. V. D. ఆచార్యులు	పామర్రు
ముత్తేవి సీతారామాచార్యులు	దేవరపల్లి
P. V. S. రామాచార్యులు	ఏలూరు
తొండిచర్ల సీతారామాంజనేయాచార్యులు	తిరుపతి
శ్రీనివాసుల సత్యనారాయణాచార్యులుగారి జ్ఞాపకార్థం కుమారుడు	
వెంకట హనుమత్ రాఘవాచార్యులు	బాపట్ల
అగ్నిహోత్రం అనంత వీర రాఘవాచార్యులు	దాసోజీపాలెం
K. పాండురంగారావు	గుడివాడ
భీమవరపు వెంకటరామిరెడ్డి	దేవరపల్లి
గొల్లపూడి వెంకటేశ్వరరావు	గండిగుంట
కాసాని పూర్ణచంద్రరావు (సర్పంచ్)	వీరంకి
పేరు పాండురంగారావు (శ్రీనివాసా రైస్‌మిల్)	గండిగుంట
కుప్పా వెంకటప్పయ్యశాస్త్రి	హైదరాబాద్
తీవి గోపాలకృష్ణమాచార్యులుగారి జ్ఞాపకార్థం కుమార్లు	
1) శేషాచార్యులు	
2) రంగాచార్యులు	కృష్ణాపురం
రొం. ధ. లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు, వెంకటరత్నమ్మగార్ల జ్ఞాపకార్థం కుమారుడు రామాచార్యులు (Rtd. ఇంజనీరు)	విన్నకోట
తొండిచర్ల లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	విన్నకోట
అగ్నిహోత్రం నరసింహాచార్యులు (BHEL)	హైదరాబాద్
అగ్నిహోత్రం వీరరాఘవాచార్యులు	,, ,,

అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులు (BHEL)		హైదరాబాద్
శ్రీ భాష్యం కృష్ణమాచార్యులు	,,	,,
శ్రీ భాష్యం అనంతాచార్యులు	,,	,,
శ్రీ భాష్యం మురళీధర్	,,	,,
దీవి హనుమాచార్యులు	,,	,,
దీవి హనుమంతరావు	,,	,,
దీవి లక్ష్మీకాంతం	,,	,,
దీవి మధుసూధనప్రసాద్	,,	,,
దీవి ప్రసన్న వీరాంజనేయమూర్తి	,,	,,
దీవి మురళీకిషోర్	,,	,,
దేవరయజనం మురళీగోపాలకృష్ణమూర్తి	,,	,,
పతాశారం మోహనరావు	,,	,,
వేదుతి శామాంజనేయప్రసాద్	,,	,,
వేదాంతం లక్ష్మీనరసిహాచార్యులు		కరకీపాడు
మాదాసు పోతురాజుగారి జ్ఞాపకార్థం కార్య		
T. అవమాయ (M. E O.)		ఉయ్యూరు
Dr. రొంపిచర్ల శ్రీరామాచార్యులు		కొడాలి
Dr. రొంపిచర్ల పట్టాభిరామాచార్యులు		కొడాలి
అగ్నిహోత్రం వెంకటాచార్యులు		కొడాలి
Dr. ముత్తేవి వెంకటచలపతిరావు		మరుమద్దాలి
అగ్నిహోత్రం కాజగోపాలాచార్యులు		(శ్రీ)కాకుళం
Dr. అగ్నిహోత్రం కృష్ణమాచార్యులు		శ్రీకాకుళం
బోయపాటి వెంకటేశ్వరరావు		హనుమంతపురం

గోలాహలం రంగరాజు	హనుమంతవురం
Dr. దీవి గోపాలాచార్యులు (ముతళి)	బార్లపూడి
అగ్నిహోత్రం రామచంద్రహృదయ భాస్కరాచార్యులు	అగినపర్రు
పరాశరం వెంకట్రామాచార్యులు	విజయవాడ
సుదర్శనం యోగానంద లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	నిమ్మకూరు
రొంపిచర్ల తిరువెంగళాచార్యులు	తూర్లగడ్డ
Dr. రొంపిచర్ల సత్యశ్రీనివాసాచార్యులు	కొడాలి
రొంపిచర్ల శేషాచార్యులు	కొడాలి
దీవి వెంకట లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	తమిరిశ
దీవి వెంకట్రామాచార్యులు	పెదకళ్ళేపల్లి
వేదాంతం భాస్కర భట్టాచార్యులు	జాతాడ
పరాశరం వెంకట నరసింహ వాజపేయాచార్యులు	అయినంపూడి
దీవి వెంకట రామకృష్ణమాచార్యులు	భూషణగుళ్ళ
డా॥ వేదాంతం రామకృష్ణమాచార్యులు	ఈదులమద్దాలి
అగ్నిహోత్రం శేషాచార్యులు	కోడూరు
రొంపిచర్ల విష్ణునారాయణాచార్యులు	ఏలూరు
ముత్తేవి వెంకటరవికుమార్	పెదముత్తేవి
రొంపిచర్ల వెంకట్రామాచార్యులు	చెరుకువాడపర్రు
అగ్నిహోత్రం చక్రపాణి	కరీంనగర్
దీవి శ్రీరామవాజపేయులు	ఏలూరు
ఎ. పి. వై. సీతారామవాచార్యులు	కంకిపాడు

వేదాంతం శాస్త్రి పాఠ్యులు	తుమ్మలపల్లి
వేదాంతం విఖనసాచార్యులు	రేపూడి
కె. వి. యస్. రామానుజులు (S. D. I.)	హైదరాబాదు
వేదాంతం సత్యనారాయణాచార్యులు	పేరేపు
వేదాంతం వెంకటాచార్యులు	శ్రీరంగపురం
దీవి రఘునాథ్	ఏలూరు
డా॥ నారాయణం వెంకట (శ్రీనివాసమూర్తి	మేదూరు
దీవి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	అవనిగడ్డ
పరాశరం బదరీనాథ్	విజయవాడ
దేవిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారావు (D. E. O.)	ఒంగోలు
అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులు (ఆగమ పండిట్)	
	ద్వారకాతిరుమల
పరాంకుశం చిన వెంకటరంగాచార్యులుగారి జ్ఞాపకార్థం	
కుమార్తె రామకృష్ణమాచార్యులు	నాదెళ్ళ
వేదాంతం రంగనాథస్వామి అయ్యంగారు	వరసరావుపేట
పయచూరి తిరుమల నరసింహాచార్యులు	కుంకలమర్రు
దీవి సత్యనారాయణాచార్యులు	భూపదేవరపల్లి
ముత్తేవి వెంకటసత్యనారాయణాచార్యులు	గోదవరు
డా॥ నారాయణం పుణ్యపుత్ర మాచార్యులు	చినకుగిరాల
పరాశరం లక్ష్మీనరసమ్మగారి జ్ఞాపకార్థం సోదరుడు	
తమిరిశ లక్ష్మణాచార్యులు	తెనాలి
N.R.K. మూర్తిగారు (L. I. C.)	మచిలీపట్నం

[illegible] మల్లవరపు సీతారామాచార్యులు	
	లబ్బీపేట – విజయవాడ
వేదాంతం గోపాలకృష్ణమాచార్యులు	లబ్బీపేట-విజయవాడ
వేదాంతం [illegible] హాలూచార్యులు	మచిలీపట్నం
మేడూరు [illegible] వర్తుల తంగసాధాచార్యులు	ఏలూరు
మేడూరు చక్రవర్తుల వసీకరణ కామాంజనేయాచార్యులు	ఏలూరు
తీవి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	తెనాలి
అగ్నిహోత్రం వెంకటనారాయణాచార్యులు	తణుకు (W G)
రొంపిశర్మ భట్టర్ భరతాచార్యులు	హైదరాబాద్
పెద్దింటి బగవన్నాధాచార్యులు	గుడిమెళ్ళంక (E. G)
సుదర్శనం వెంకటాచార్యులు	భట్లైలంక (E. G.)
పులిపాక రాఘవాచార్యులు (ఆగమ పండిట్)	వెలగలేరు
తీవి కోదండ రామాచార్యులు	పొన్నూరు
తీవి వెంకట శేషాచార్యులు	మంతెన
గోసూరి రంగాచార్యులు (మేనేజర్ APS RTC)	గుంటూరు
పడవల సత్యనారాయణ	తిరుపూరు
పెద్దింటి కేశవస్వామి	మండపాక (W. G.)
వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు (మంత్రవేత్త)	కపిలేశ్వరపురం
వేదాంతం వెంకటరమణాచార్యులు	మంగళగిరి
B. R. K. వెంకటసీతారామాచార్యులు	మంగళగిరి
పరాశరం బలరామకృష్ణమాచార్యులు	మంగళగిరి
మూల్పూరి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	మంగళగిరి
వాడపల్లి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	శంకరగుప్తం (E. G.)

వాడపల్లి కేశవాచార్యులు	గోటనతవ
గూడపాటి చిన వీరరాఘవయ్య	గణికపర్రు
చివలూరి నరసింహామూర్తి	పెరికికింగారం [ఖమ్మం]
నారాయణం వెంకటలక్ష్మినరసింహాచార్యులు	మామునూరు [ఖమ్మం]
సుదర్శనం శ్రీనివాసాచార్యులు	గరుడబల్లి [నల్గొండ]
ఆయాచితుల పరిపూర్ణకుటుంబ సుందరశివశాస్త్రి	కనకవల్లి
నరహరి సేతుమాధవాచార్యులు	ఖమ్మం
అగ్నిహోత్రం వెంకటాచార్యులు. వెంకటలక్ష్మమ్మ జ్ఞాపకార్థం మనుమడు శ్రీనివాసమూర్తి	జొడ్డపాడు
అగ్నిహోత్రం లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	పూళ్ళ (W. G.)
కె. ఎస్ ఎన్. ప్రసాద్	పూళ్ళ (W. G.)
ఖండవల్లి అనంత పద్మనాభాచార్యులు	రాజమండ్రి
డా॥ పెద్దింటి సీతారామభార్గవ	గోరుగొండ (E G.)
వీవి విఖనసావండ్	వణుకూరు
వేదాంతం వెంకటరంగాచార్యులు	(Asst. ఆడిట్ ఆఫీసర్-రైల్వే) విజయవాడ
డా॥. వీవి వాజిపేయాచార్యులు	వణుకూరు
సీతారంగాచార్యులుగారి	పి. మల్లవరం (E. G)
పి వి. శేషశాయి	ముప్పాళ్ళ
వీవి వెంకట గోపాలకృష్ణ మాచార్యులుగారి	జ్ఞాపకార్థం
జాతీయోద్యమకారుడు చక్రవర్తులకృష్ణమాచార్యులు	గన్నవరం

సుదర్శనం అనంత శ్రీరామ చక్రవర్తి	భట్టాచార్యులు
	మంగళగిరి
దీవి శ్రీనివాసాచార్యులు	పెదఆవుటపల్లి
యం.వి. దివాకర్ (ఉపోదయా పైపుఇన్‌స్టిట్యూట్)	ఉయ్యూరు
బృందావనం శ్రీనివాసాచార్యులు	తరకటూరు
ముత్తేవి శ్రీనివాసదీక్షితులు	గన్నవరం
కె. యస్. వి. పి. వి. దేవేంద్రరావు	పెదముత్తేవి
ముత్తేవి సీతారాంగారు	పెదముత్తేవి
(ముముక్షుజనపీతాధ్యక్షులు)	
ఆర్. సత్యనారాయణాచార్యులు	పెనుగంచిప్రోలు
వి. బి. యస్. అయ్యంగార్	గన్నవరం
పరాశరం భిక్షూచార్యులు	కమలాపురం
దీవి బాలవెంకటనారాయణాచార్యులు	కాటినాడ
ముత్తేవి సీతారాం	పెదముత్తేవి
అంబవల్లి సూర్యనారాయణాచార్యులు	లకుళవరం
అడవల్లి మురళీకృష్ణమాచార్యులు	కూనవరం
సాయికృష్ణ గీతానమాజం	చాగంటిపాడు
ఓలేటి వెంకటరాయుడు	హైదరాబాదు

పోషకులు

శ్రీమాన్	
కొంపిచర్ల పురుషోత్తమ గోపాల్	మార్కుపత్ర
తమిరిశ వెంకట్రామాచార్యులు	గరికపా
వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు	ద్వారకాతిరుమ
కీవి శేషాచార్యులు	పెదఅవుటప
పరాశరం శ్రీనివాస దీక్షితులు	అమ్మమూ
డా। వేదాంతం కృష్ణస్వామి	అప్పిక
గోవర్ధనం వరదాచార్యులు	ద్వారకా తిరువ
వేదాంతం యోగానంద లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు	గోత్తూ
వేదాంతం మదనగోపాలకృష్ణమాచార్యులు	ఏలూ
వేదాంతం వెంకట విజయసారథి	బంద
కళ్ళం వేణుగోపాలరెడ్డి	చాగంటిపా
పరాశరం సుందరాచార్యులు	కంకిపా
డా। వరహానాధుని జగన్నాధాచార్యులు	మధిరపా
డా। వేదాంతం రామకృష్ణమాచార్యులు	విజయవా
బొర్రా వెంకటేశ్వరరావు	తాడ
P. రామకృష్ణమాచార్యులు	హైదరాబా
కొంపిచర్ల శ్రీనివాసాచార్యులు	ఉయ్యూ
అగ్నిహోత్రం హనుమంతాచార్యులు	బం
కీవి లక్ష్మీనాథ్	అగిరిప

సత్యప్రచార గ్రంథమాల నియమములు

వేదములందలి, ఆర్ష గ్రంథములందలి సత్యమును అందరకు అందుబాటులో నుండు భాషలో ప్ర చా ర ం చేయవలెనని తలంచి సత్యప్రచార గ్రంథమాలను సహృదయుల ప్రోత్సాహముతో కుప్పమూరులో స్థాపించటమైనది కొన్ని కొన్ని ప్రాంతములకు మాత్రమే పరిమితమై శాస్త్రమునకు అపకారం కల్గించు దురాచారములను ఖండించుచు, సదాచారములను ప్రోత్సహించుచు శాస్త్రమందలి సత్యమును నిరూపించి ప్రచారము చేయుటయే గ్రంథమాల ముఖ్యోద్దేశ్యము. గ్రంథమాలకు 500 రూ. పైన విరాళమిచ్చినవారు మహారాజపోషకులుగాను, 116రూ. పైన విరాళమిచ్చినవారు రాజపోషకులుగాను, 51 రూ. పైన విరాళమిచ్చినవారు పోషకులుగాను అంతకు తక్కువ ఇచ్చినవారు అభిమానులుగాను నిర్ణయించటమైనది. గ్రంథమాలయందు ప్రచురించు గ్రంథములలో ఒక గ్రంథమునందు మాత్రము మహారాజ పోషకుల ఫోటో ఒకటి దానిని ప్రచురించుటయు, గ్రంథమాలలోని ప్రతి కుసుమమున వీరిపేరు ప్రకటించుట, గ్రంథములన్నియు వీరికి ఉచితముగా ఇవ్వబడును. రాజపోషకుల పేర్లు ప్రతి కుసుమమున ప్రకటించబడును గ్రంథమాల యందలి గ్రంథములన్నియు ఉచితముగా ఇవ్వబడును పోషకులపేర్లు ప్రతికుసుమమున ప్రకటించ బడును. వీరికి మొదటి గ్రంథము ఉచితముగా యివ్వబడును. మిగిలిన గ్రంథములు తక్కువ ఖరీదుకు ఇవ్వబడును. అభిమానుల పేర్లు ఆ గ్రంథమున మాత్రమే ప్రకటన జరుగును. ఒక్క గ్రంథము మాత్రమే ఉచితముగా యివ్వబడును.

గ్రంథమాల సంపాదక పరిచయం

పేరు : పరాశరం రామకృష్ణమాచార్యులు

జనసం : సర్వధారి మార్గశిర శుక్ల పంచమి
ఆదివారం 1948

జన్మస్థలం : అయినంపూడి - కృష్ణాజిల్లా
పటుడిముక్కల మండలం

విద్యాభ్యాసములు : Dr. P. Ch. వీరరాఘవాచార్యులు, నరసాపురం

వృత్తి : ఉపాధ్యాయుడు

అభిరుచులు : వైదికాచార ధర్మాలోచన సత్కాలక్షేపం
సత్ప్రచారం

(Sri Vijaya Lakshmi Press - Vuyyuru Phone : 2545)